

2024/1083

17.4.2024

UREDBA (EU) 2024/1083 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. aprila 2024

o vzpostavitvi skupnega okvira za medijske storitve na notranjem trgu in spremembi Direktive 2010/13/EU (evropski akt o svobodi medijev)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Neodvisne medijske storitve imajo edinstveno vlogo na notranjem trgu. Gre za hitro spreminjajoč se in gospodarsko pomemben sektor, ki državljanom in podjetjem zagotavlja dostop do različnih stališč in zanesljivih virov informacij, s čimer opravlja funkcijo javnega čuvaja, ki je v splošnem interesu, ter je nepogrešljiv dejavnik v procesu oblikovanja javnega mnenja. Medijske storitve so vse bolj dostopne na spletu in čezmejno, vendar zanje v različnih državah članicah ne veljajo enaka pravila in enaka raven zaščite. Čeprav so bile nekatere zadeve, povezane z avdiovizualnim medijskim sektorjem, na ravni Unije usklajene z Direktivo 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, so področje uporabe in zadeve, ki jih zajema navedena direktiva, omejeni. Poleg tega navedena direktiva ne zajema radijskega sektorja in sektorja tiska, čeprav imata na notranjem trgu vse večji čezmejni pomen.
- (2) Zaščita svobode medijev in pluralnosti medijev kot dveh glavnih stebrov demokracije in pravne države je zaradi edinstvene vloge medijskih storitev bistvena značilnost dobro delujočega notranjega trga medijskih storitev. Ta trg, ki vključuje avdiovizualne medijske storitve, radijske dejavnosti ter tisk, se je od začetka 21. stoletja bistveno spremenil, saj postaja vse bolj digitalen in mednarodni. Ponuja številne gospodarske priložnosti, vendar se sooča tudi z mnogimi izzivi. Unija bi morala medijskemu sektorju pomagati, da bo lahko izkoristil te priložnosti na notranjem trgu, hkrati pa zaščititi vrednote, ki so skupne Uniji in njenim državam članicam, kot je varstvo temeljnih pravic.
- (3) V digitalnem medijskem prostoru imajo državljani in podjetja dostop do medijskih vsebin in storitev, ki so takoj na voljo na njihovih osebnih napravah, ter te vsebine in storitve uporabljajo v vse bolj čezmejnem okolju. To velja za avdiovizualne medijske storitve, radio in tisk, ki so zlahka dostopni prek interneta, na primer prek podkastov ali spletnih novičarskih portalov. Zaradi razpoložljivosti vsebin v več jezikih in enostavnega dostopa prek pametnih naprav, kot so pametni telefoni ali tablični računalniki, se povečuje čezmejni pomen medijskih storitev, kot je bilo ugotovljeno že v sodbi Sodišča Evropske unije ⁽⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu: Sodišče). Ta pomen temelji na vse večji uporabi in sprejemanju orodij za samodejno prevajanje ali podnaslavljanje, s katerimi se zmanjšujejo jezikovne ovire na notranjem trgu, ter zbliževanju različnih vrst medijev, pri čemer se v isti ponudbi kombinirajo avdiovizualne in neavdiovizualne vsebine.

⁽¹⁾ UL C 100, 16.3.2023, str. 111.

⁽²⁾ UL C 188, 30.5.2023, str. 79.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 13. marca 2024 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 26. marca 2024.

⁽⁴⁾ Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (UL L 95, 15.4.2010, str. 1).

⁽⁵⁾ Sodba Sodišča z dne 12. decembra 2006, Nemčija/Parlament in Svet, C-380/03, ECLI:EU:C:2006:772, točki 53 in 54.

- (4) Vendar notranji trg medijskih storitev ni dovolj integriran in se sooča s številnimi tržnimi nepravilnostmi, ki jih je zaradi digitalizacije vse več. Prvič, svetovne spletne platforme delujejo kot vstopne točke za medijske vsebine, pri čemer njihovi poslovni modeli običajno opuščajo posrednike pri dostopu do medijskih storitev ter krepijo polarizirajoče vsebine in dezinformacije. Te platforme so tudi bistveni ponudniki spletnega oglaševanja, kar je finančna sredstva preusmerilo iz medijskega sektorja ter s tem vplivalo na njegovo finančno vzdržnost, posledično pa tudi na raznolikost ponujenih vsebin. Ker je za zagotavljanje medijskih storitev potrebnega veliko znanja in kapitala, morajo biti dovolj obsežne, da lahko ostanejo konkurenčne, izpolnijo potrebe občinstva in so uspešne na notranjem trgu. V ta namen je zlasti pomembna možnost čezmejnega ponujanja storitev in pridobivanja naložb tudi iz drugih držav članic ali v drugih državah članicah. Drugič, številne nacionalne omejitve ovirajo prosti pretok na notranjem trgu. Zlasti različna nacionalna pravila in pristopi, povezani s pluralnostjo medijev in uredniško neodvisnostjo, nezadostno sodelovanje med nacionalnimi regulativnimi organi ali telesi ter nepregledna in nepravilna porazdelitev javnih in zasebnih gospodarskih virov akterjem na medijskem trgu otežujejo delovanje in širitev preko meja ter povzročajo neenake konkurenčne pogoje v Uniji. Tretjič, dobro delovanje notranjega trga medijskih storitev ogrožajo ponudniki, vključno s tistimi, ki so pod nadzorom nekaterih tretjih držav, ki sistematično širijo dezinformacije, manipulirajo z informacijami in se vmešavajo, ter zlorablajo svoboščine na notranjem trgu, s čimer ovirajo pravilno delovanje tržne dinamike.
- (5) Razdrobljenost pravil in pristopov, ki je značilna za medijski trg v Uniji, v različni meri negativno vpliva na pogoje, pod katerimi ponudniki medijskih storitev v različnih sektorjih, vključno z avdiovizualnim sektorjem in sektorjem radijskih dejavnosti ter sektorjem tiska, opravljajo gospodarske dejavnosti na notranjem trgu, ter spodbuja njihovo zmožnost za učinkovito čezmejno delovanje ali vzpostavljanje dejavnosti v drugih državah članicah. Nacionalni ukrepi in postopki bi lahko spodbujali pluralnost medijev v posamezni državi članici, vendar bi lahko razlike in nezadostno usklajevanje med nacionalnimi ukrepi in postopki držav članic privedli do pravne negotovosti in dodatnih stroškov za medijska podjetja, ki želijo vstopiti na nove trge, ter bi jim zato lahko preprečili, da bi izkoristila obseg notranjega trga medijskih storitev. Poleg tega diskriminatorni ali protekcionistični nacionalni ukrepi, ki vplivajo na poslovanje medijskih podjetij, odvrtaajo od čezmejnih naložb v medijskem sektorju in lahko medijska podjetja, ki že poslujejo na določenem trgu, v nekaterih primerih prisilijo, da ga zapustijo. Te ovire vplivajo na podjetja, ki opravljajo dejavnosti tako v sektorju radiodifuzije, vključno z avdiovizualnim področjem in radijem, kot v sektorju tiska. Čeprav razdrobljenost zaščitnih ukrepov za uredniško neodvisnost zadeva vse medijske sektorje, vpliva zlasti na sektor tiska, saj se nacionalni regulativni ali samoregulativni pristopi v zvezi s tiskom bolj razlikujejo.
- (6) Na notranji trg medijskih storitev bi lahko vplivala tudi nezadostna orodja za regulativno sodelovanje med nacionalnimi regulativnimi organi ali telesi. Tako sodelovanje je ključno za zagotovitev, da akterji na medijskem trgu, pogosto dejavni v različnih medijskih sektorjih, ki sistematično širijo dezinformacije ali manipulirajo z informacijami in se vmešavajo, nimajo koristi od obsega notranjega trga medijskih storitev. Nadalje, čeprav se pristransko dodeljevanje gospodarskih virov, zlasti v obliki državnega oglaševanja, uporablja za prikrito subvencioniranje medijskih hiš v vseh medijskih sektorjih, ima običajno še posebej negativen vpliv na tisk, ki ga je oslabilo zmanjšanje prihodkov iz oglaševanja. Izzivi, ki izhajajo iz digitalne preobrazbe, tudi zmanjšujejo zmožnost podjetij v vseh medijskih sektorjih, zlasti zmožnost manjših podjetij v radijskem sektorju in sektorju tiska, da pod enakimi konkurenčnimi pogoji konkurirajo spletnim platformam, ki imajo ključno vlogo pri spletnem razširjanju vsebin.
- (7) Nekaterе države članice so v odgovor na izzive v zvezi s pluralnostjo medijev in svobodo medijev na spletu sprejele regulativne ukrepe, druge države članice pa bodo to verjetno še storile. To pomeni tveganje, da se bodo razlike v nacionalnih pristopih in omejitve prostega pretoka na notranjem trgu še povečale. Zato je treba harmonizirati nekatere vidike nacionalnih pravil v zvezi s pluralnostjo medijev in uredniško neodvisnostjo in s tem zagotoviti visoke standarde na tem področju.
- (8) Prejemnikom medijskih storitev v Uniji, zlasti fizičnim osebam, ki so državljani držav članic ali uživajo pravice, ki so jim priznane s pravom Unije, in pravnim osebam s sedežem v Uniji, bi bilo treba omogočiti, da imajo na notranjem trgu dostop do pluralnih medijskih vsebin, ustvarjenih v skladu z uredniško svobodo. To je ključno za spodbujanje javne razprave in državljanske udeležbe, saj širok nabor zanesljivih virov informacij in kakovostno novinarstvo omogočata, da državljani sprejemajo ozaveščene odločitve, tudi o stanju njihovih demokracij. Zaradi vloge medijskih storitev kot nosilcev kulturnega izražanja je bistvenega pomena tudi za kulturno in jezikovno raznolikost v Uniji. Države članice bi morale z zagotavljanjem, da so vzpostavljeni ustrezni okvirni pogoji, spoštovati pravico do

pluralnosti medijskih vsebin in prispevati k spodbudnemu medijskemu okolju. Tak pristop odraža pravico do sprejemanja in širjenja vesti ter zahtevo po spoštovanju svobode in pluralnosti medijev v skladu s členom 11 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina) v povezavi s členom 22 Listine, ki od Unije zahteva, da spoštuje kulturno, versko in jezikovno raznolikost. Poleg tega bi bilo treba pri spodbujanju čezmejnega pretoka medijskih storitev na notranjem trgu zagotoviti minimalno raven zaščite prejemnikov medijskih storitev. Državljeni so v končnem poročilu Konference o prihodnosti Evrope Unijo pozvali, naj še naprej spodbuja neodvisnost in pluralnost medijev, zlasti z uvedbo zakonodaje, s katero se bodo z minimalnimi standardi na ravni Unije obravnavale grožnje za neodvisnost medijev. Zato je treba harmonizirati nekatere vidike nacionalnih pravil v zvezi z medijskimi storitvami in pri tem upoštevati tudi člen 167 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki potrjuje pomen spoštovanja nacionalne in regionalne raznolikosti držav članic. Vendar bi morale imeti države članice možnost, da sprejmejo podrobnejša ali strožja pravila na posebnih področjih, če ta pravila zagotavljajo višjo raven zaščite pluralnosti medijev ali uredniške neodvisnosti v skladu s to uredbo in so skladna s pravom Unije ter če države članice ne omejujejo prostega pretoka medijskih storitev iz drugih držav članic, ki izpolnjujejo pravila, določena na teh področjih. Države članice bi morale prav tako še naprej imeti možnost, da ohranijo ali sprejmejo ukrepe za ohranitev pluralnosti medijev ali uredniške neodvisnosti na nacionalni ravni v zvezi z vidiki, ki jih ta uredba ne zajema, če so taki ukrepi skladni s pravom Unije, vključno z Uredbo (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾. Prav tako je primerno opozoriti, da ta uredba spoštuje odgovornosti držav članic iz člena 4 (2) Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti njihove pristojnosti za zaščito temeljnih državnih funkcij.

- (9) Za namene te uredbe bi morala biti opredelitev medijske storitve omejena na storitve, kot so opredeljene v PDEU, in bi zato morala zajemati vse oblike gospodarske dejavnosti. Opredelitev medijske storitve bi morala zajemati zlasti televizijske ali radijske oddaje, avdiovizualne medijske storitve na zahtevo, zvočne podkaste ali medijske publikacije. Morala bi izključevati vsebine, ki jih ustvarijo uporabniki in so naložene na spletno platformo, razen če gre za poklicno dejavnost, ki se običajno zagotavlja proti plačilu finančne ali druge narave. Prav tako bi morala biti izvzeta povsem zasebna korespondenca, kot so elektronska sporočila, pa tudi vse storitve, katerih glavni namen ni zagotavljanje programov ali medijskih publikacij, kar pomeni, da je vsebina zgolj postranska v razmerju do storitve in ne njen glavni namen, kot so oglasi ali informacije v zvezi z izdelkom ali storitvijo, ki jih zagotavljajo spletna mesta, ki ne ponujajo medijskih storitev. Korporativno komuniciranje in distribucija informativnega ali promocijskega gradiva za javne ali zasebne subjekte bi morala biti izključena s področja, ki ga zajema opredelitev. Ker lahko delovanje ponudnikov medijskih storitev na notranjem trgu zavzema različne oblike, bi morala opredelitev ponudnika medijskih storitev zajemati širok spekter poklicnih medijskih akterjev, ki jih zajema opredelitev medijskih storitev, vključno s samostojnimi delavci.
- (10) Ponudnike javnih medijskih storitev bi bilo treba razumeti kot tiste, ki jim je zaupana naloga javne službe in hkrati prejemajo javna sredstva za njeno izpolnjevanje. To ne bi smelo zajemati zasebnih medijskih podjetij, ki so se strinjala, da bodo, v okviru omejenega dela svojih dejavnosti, nekatere posebne naloge splošnega pomena opravljala v zameno za plačilo.
- (11) Na digitaliziranem medijskem trgu bi lahko ponudniki platform za izmenjavo videov ali zelo velikih spletnih platform spadali v opredelitev ponudnika medijskih storitev. Na splošno imajo taki ponudniki ključno vlogo pri organizaciji vsebin, vključno z avtomatiziranimi sredstvi ali algoritmi, vendar nimajo uredniške odgovornosti za vsebino, do katere zagotavljajo dostop. Kljub temu so v vse bolj povezanem medijskem okolju nekateri ponudniki platform za izmenjavo videov ali ponudniki zelo velikih spletnih platform začeli izvajati uredniški nadzor nad delom ali deli svojih storitev. Zato bi se lahko ti ponudniki, kadar izvajajo uredniški nadzor nad delom ali deli svojih storitev, šteli tako za ponudnika platforme za izmenjavo videov ali ponudnika zelo velike spletne platforme kot tudi za ponudnika medijskih storitev.
- (12) Opredelitev merjenja občinstva bi morala zajemati merilne sisteme, ki so bili v skladu s panožnimi standardi razviti znotraj samoregulativnih organizacij, kot so skupni panožni odbori, in merilne sisteme, razvite zunaj samoregulativnih pristopov. Slednje običajno uporabljajo nekateri spletni akterji, tudi spletne platforme, ki sami izvajajo meritve ali na trgu zagotavljajo lastne sisteme za merjenje občinstva, ne da bi pri tem delovali v skladu s skupno dogovorjenimi panožnimi standardi ali najboljšimi praksami. Glede na znaten vpliv, ki ga imajo taki

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1).

sistemi za merjenje občinstva na oglaševalske in medijske trge, bi morali biti zajeti s to uredbo. Zlasti zmožnost zagotavljanja dostopa do medijskih vsebin in možnost nagovarjanja uporabnikov z oglasi spletnim platformam omogočata, da konkurirajo ponudnikom medijskih storitev, katerih vsebine razširjajo. Zato bi bilo treba opredelitev „merjenja občinstva“ razumeti tako, da vključuje tudi sisteme merjenja, ki omogočajo zbiranje, razlago ali drugačno obdelavo informacij o uporabi medijskih vsebin in vsebin, ki jih ustvarijo uporabniki na spletnih platformah, ki se uporabljajo predvsem za dostop do takih vsebin. S tem bi zagotovili, da bodo tudi ponudniki sistemov merjenja občinstva, ki so posredniki, vključeni v razširjanje vsebin, pregledni glede svojih dejavnosti merjenja občinstva, s čimer bi se okrepila zmožnost ponudnikov medijskih storitev in oglaševalcev, da sprejemajo ozaveščene odločitve.

- (13) Državno oglaševanje, kot je opredeljeno v tej uredbi, bi bilo treba razumeti široko, tako da zajema promocijske ali samopromocijske dejavnosti, javne objave ali informacijske kampanje, ki jih izvajajo najrazličnejši javni organi ali subjekti, vključno z nacionalnimi ali podnacionalnimi oblastmi, regulativnimi organi ali telesi ter subjekti pod nadzorom nacionalnih ali podnacionalnih oblasti, oziroma se izvajajo zanje ali v njihovem imenu. Tak nadzor lahko temelji na pravicah, pogodbah ali drugih sredstvih, ki omogočajo izvajanje odločilnega vpliva na subjekt. Pomembni dejavniki so zlasti lastništvo kapitala ali pravica do uporabe celotnega ali dela premoženja subjekta ali pa pravice ali pogodbe, ki podeljujejo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali sklepe organov subjekta, kot je določeno v členu 3 (2) Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 ⁽⁷⁾. Vendar pa opredelitev državnega oglaševanja ne bi smela vključevati uradnih objav, ki jih upravičuje nujen razlog v javnem interesu, kot so sporočila v sili, ki jih pošljejo javni organi ali subjekti in so nujna na primer ob naravnih nesrečah ali zdravstvenih krizah, nesrečah ali drugih nenadnih dogodkih, ki lahko povzročijo škodo posameznikom. Ko se izredne razmere končajo, bi bilo treba objave, ki se nanašajo na te izredne razmere ter se prikažejo, oglašujejo, objavijo ali razširjajo za plačilo ali kakršno koli drugo nadomestilo, šteti za državno oglaševanje.
- (14) Da bi lahko družba izkoristila prednosti notranjega trga medijskih storitev, je bistveno zagotavljati ne le temeljne svoboščine na podlagi Pogodb, ampak tudi pravno varnost, ki je potrebna za izkoriščanje prednosti integriranega in razvitega trga. Na dobro delujočem notranjem trgu bi morali imeti prejemniki medijskih storitev možnost, da dostopajo do kakovostnih medijskih storitev, ki so jih novinarji pripravili neodvisno ter v skladu z etičnimi in novinarskimi standardi, tako da zagotavljajo zaupanja vredne informacije. To je zlasti pomembno za novice in aktualne informativne vsebine, ki zajemajo široko kategorijo vsebin s političnim, družbenim ali kulturnim interesom na lokalni, nacionalni ali mednarodni ravni. Novice in aktualne informativne vsebine lahko imajo pomembno vlogo pri oblikovanju javnega mnenja ter neposredno vplivajo na demokratično udeležbo in družbeno blaginjo. V zvezi s tem je treba novice in aktualne informativne vsebine razumeti tako, da zajemajo vse vrste novic in aktualnih informativnih vsebin ne glede na njihovo obliko. Novice in aktualne informativne vsebine lahko občinstvo dosežejo v različnih oblikah, kot so dokumentarni filmi, revije ali pogovorne oddaje, in se lahko razširjajo na različne načine, tudi z nalaganjem na spletne platforme. Kakovostne medijske storitve so tudi sredstvo proti dezinformacijam in tujemu manipuliranju z informacijami ter vmešavanju. Dostop do tovrstnih storitev bi bilo treba zagotoviti tudi s preprečevanjem poskusov utiňanja novinarjev, ki segajo od groženj in nadlegovanja do cenzure in odstranjevanja nasprotnih mnenj, kar bi lahko zmanjšalo kakovost in pluralnost informacij ter s tem omejilo njihov prosti pretok v javno sfero. Pravica do pluralnosti medijskih vsebin ne implicira nobene s tem povezane obveznosti katerega koli ponudnika medijskih storitev, da spoštuje standarde, ki niso izrecno določeni s pravom.
- (15) Ta uredba ne vpliva na svobodo izražanja in obveščanja, ki je posameznikom zagotovljena na podlagi Listine. Evropsko sodišče za človekove pravice je opozorilo, da imajo javne oblasti v tako občutljivem sektorju, kot je sektor avdiovizualnih medijev, poleg negativne dolžnosti nevmešavanja tudi pozitivno obveznost vzpostavitve ustreznega zakonodajnega in upravnega okvira za zagotovitev dejanske medijske pluralnosti ⁽⁸⁾.
- (16) Prosti pretok zaupanja vrednih informacij je bistvenega pomena za dobro delujoč notranji trg medijskih storitev. Zato za zagotavljanje medijskih storitev ne bi smele veljati omejitve, ki so v nasprotju s to uredbo ali drugimi predpisi prava Unije, kot je Direktiva 2010/13/EU, ki določajo ukrepe, potrebne za zaščito uporabnikov pred nezakonitimi in škodljivimi vsebinami. Omejitve bi lahko izhajale tudi iz ukrepov, ki jih nacionalni javni organi izvajajo v skladu s pravom Unije.
- (17) Zaščita uredniške neodvisnosti je osnovni pogoj za izvajanje dejavnosti ponudnikov medijskih storitev in njihovo poklicno integriteto v varnem medijskem okolju. Uredniška neodvisnost je zlasti pomembna za ponudnike medijskih storitev, ki zagotavljajo novice in aktualne informativne vsebine, saj imajo te družbeno vlogo kot javne

⁽⁷⁾ Uredba Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij (Uredba ES o združitvah) (UL L 24, 29.1.2004, str. 1).

⁽⁸⁾ Centro Europa 7 S.R.L. in Di Stefano/Italija [VS], pritožba št. 38433/09, točka 134, ESČP 2012.

dobrine. Ponudniki medijskih storitev bi morali imeti možnost, da svoje gospodarske dejavnosti na notranjem trgu izvajajo svobodno in pod enakimi pogoji konkurirajo v vse bolj spletnem okolju, kjer informacije prehajajo preko meja.

- (18) Države članice so sprejele različne pristope k zaščiti uredniške svobode in uredniške neodvisnosti, ki je po vsej Uniji vse bolj ogrožena. V številnih državah članicah je zlasti vse več vmešavanja v uredniške odločitve ponudnikov medijskih storitev. Tako vmešavanje je lahko neposredno ali posredno s strani države ali drugih akterjev, vključno z javnimi organi, izvoljenimi uradniki, vladnimi uradniki in politiki, na primer za pridobitev politične koristi. Delničarji in druge zasebne stranke, ki imajo delež v ponudnikih medijskih storitev, lahko delujejo na načine, ki presegajo potrebno ravnotežje med njihovo poslovno svobodo in svobodo izražanja na eni strani ter uredniško svobodo izražanja in pravicami uporabnikov do obveščenosti na drugi strani, da bi dosegli gospodarsko ali drugo korist. Glede na družbeno vlogo medijev bi lahko tako neupravičeno vmešavanje negativno vplivalo na postopek oblikovanja javnega mnenja. Poleg tega so nedavni trendi na področju distribucije in uporabe medijev, zlasti v spletnem okolju, države članice spodbudili k razmisleku o zakonodaji, ki bi urejala zagotavljanje medijskih vsebin. Razlikujejo se tudi pristopi ponudnikov medijskih storitev k zagotavljanju uredniške neodvisnosti. Tako vmešavanje ter razdrobljenost predpisov in pristopov negativno vplivata na pogoje za izvajanje gospodarskih dejavnosti ponudnikov medijskih storitev in navsezadnje na kakovost medijskih storitev, ki jih prejemajo državljani in podjetja, na notranjem trgu. Zato je treba vzpostaviti učinkovite zaščitne ukrepe, ki bodo omogočili uveljavljanje uredniške svobode po vsej Uniji, tako da bodo lahko ponudniki medijskih storitev neodvisno pripravljali in razširjali svoje vsebine preko meja, prejemniki medijskih storitev pa bodo lahko take vsebine prejeli.
- (19) Novinarji in uredniki so glavni akterji pri pripravi in zagotavljanju zaupanja vrednih medijskih vsebin, zlasti s poročanjem o novicah ali aktualnih informativnih vsebinah. Viri za novinarje pomenijo „surovino“: so osnova za ustvarjanje medijskih vsebin, zlasti novic in aktualnih informativnih vsebin. Zato je bistveno zaščititi zmožnost novinarjev, da zbirajo, preverjajo in analizirajo informacije, zlasti informacije, ki se prenašajo ali sporočajo zaupno, tako na spletu kot drugje, ter se nanašajo na novinarske vire ali se ti prek njih lahko identificirajo. Ponudniki medijskih storitev in njihovo uredniško osebje, zlasti novinarji, vključno s tistimi, ki delajo v nestandardnih oblikah zaposlitve, kot so samostojni delavci, bi morali imeti možnost, da se zaneajo na zanesljivo zaščito novinarskih virov in zaupnih komunikacij, tudi pred neupravičenim vmešavanjem in uporabo tehnologij za nadzor. Neobstoj take zaščite lahko odvrača od prostega pretoka virov do ponudnikov medijskih storitev, zato je lahko ovirano svobodno opravljanje gospodarske dejavnosti ponudnikov medijskih storitev, tudi v škodo zagotavljanja informacij javnosti, vključno z zadevami, ki so v javnem interesu. Posledično bi bila lahko zaradi takih ovir ogrožena svoboda novinarjev, da opravljajo svojo gospodarsko dejavnost in izpolnjujejo svojo ključno vlogo „javnega čuvaja“, to pa bi lahko negativno vplivalo na dostop do kakovostnih medijskih storitev.
- (20) Da bi preprečili izogibanje zaščiti novinarskih virov in zaupnih komunikacij ter zagotovili ustrezno spoštovanje zasebnega in družinskega življenja, stanovanja ter komunikacij v skladu z Listino, bi se morali zaščitni ukrepi uporabljati tudi za osebe, ki imajo zaradi svojega rednega zasebnega ali poklicnega odnosa s ponudniki medijskih storitev ali člani njihovega uredniškega osebja verjetno informacije, s katerimi bi bilo mogoče identificirati novinarske vire ali zaupne komunikacije. To bi moralo vključevati osebe, ki stalno in neprekinjeno živijo v tesnem odnosu v skupnem gospodinjstvu, ter osebe, ki so ali so bili poklicno vključene v pripravo, produkcijo ali razširjanje programov ali medijskih publikacij, ki so tarča zgolj zaradi njihovih tesnih povezav s ponudniki medijskih storitev, novinarji ali drugimi člani uredniškega osebja. Do zaščite novinarskih virov in zaupnih komunikacij bi moralo biti upravičeno tudi osebje ponudnikov medijskih storitev, kot je tehnično osebje, vključno s strokovnjaki za kibernetiko varnost, ki bi lahko bilo tarča glede na njihovo pomembno vlogo zagotavljanja podpore novinarjem pri njihovem vsakodnevem delu, ki zahteva rešitve za zagotovitev zaupnosti novinarskega dela, in posledično verjetnost, da imajo dostop do informacij o novinarskih virih ali zaupnih komunikacijah.
- (21) Zaščita novinarskih virov in zaupnih komunikacij je skladna z varstvom temeljne pravice iz člena 11 Listine in k njej prispeva. Prav tako je ključnega pomena za zaščito vloge „javnega čuvaja“, ki jo imajo v demokratičnih družbah ponudniki medijskih storitev, zlasti preiskovalni novinarji, in za ohranjanje pravne države. Glede na to se za zagotovitev ustrezne ravni zaščite novinarskih virov in zaupnih komunikacij zahteva, da ukrepe za pridobitev takih informacij odobri organ, ki lahko neodvisno in nepristransko oceni, ali je to utemeljeno z nujnim razlogom v javnem interesu, na primer sodišče, sodnik, tožilec, kadar izvaja sodno pristojnost, ali drug tak organ, ki je pristojen za odobritev teh ukrepov v skladu z nacionalnim pravom. Zahteva se tudi, da zadevni organ redno

pregleduje nadzorne ukrepe, da ugotovi, ali so pogoji, ki upravičujejo uporabo zadevnega ukrepa, še vedno izpolnjeni. Ta zahteva je izpolnjena tudi, kadar je namen rednega pregleda preveriti, ali so izpolnjeni pogoji, ki upravičujejo podaljšanje odobritve za uporabo ukrepa.

- (22) Treba je tudi opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice pravica do učinkovitega sodnega varstva, da bi jo bilo mogoče učinkovito uveljavljati, načeloma pogojena s pravočasnim obveščanjem o nadzornih ukrepih, ki so bili sprejeti brez vednosti zadevne osebe, ne da bi bila pri tem ogrožena učinkovitost tekočih preiskav. Za nadaljnjo okrepitev te pravice je pomembno, da se lahko ponudniki medijskih storitev, novinarji in osebe, ki so z njimi v rednem ali poklicnem odnosu, zanesejo na ustrezno pomoč pri njenem uveljavljanju. Taka pomoč je lahko pravne, finančne ali druge narave, kot na primer zagotavljanje informacij o razpoložljivih pravnih sredstvih. Tako pomoč bi lahko na primer učinkovito zagotovil neodvisen organ ali telo ali, kadar takega organa ali telesa ni, samoregulativni organ ali mehanizem. Namen te uredbe ni harmonizacija konceptov „pridrzanje“, „preverjanje“, „preiskava in zaseg“ ali „nadzor“.
- (23) Zaščita novinarskih virov in zaupnih komunikacij v državah članicah trenutno ni enotno urejena. Nekatere države članice zagotavljajo popolno zaščito pred tem, da se novinarje v kazenskih in upravnih postopkih prisili k razkritju informacij, na podlagi katerih je mogoče prepoznati njihov vir, vključno s komunikacijami, ki potekajo pod zavezo zaupnosti. Druge države članice zagotavljajo kvalificirano zaščito, omejeno na sodne postopke, ki temeljijo na nekaterih kazenskih obtožbah, medtem ko druge zagotavljajo načelno zaščito. To vodi v razdrobljenost na notranjem trgu medijskih storitev ter neenake standarde zaščite novinarskih virov in zaupnih komunikacij po Uniji. V ta namen ta uredba uvaja skupne minimalne standarde za zaščito novinarskih virov in zaupnih komunikacij v zvezi s prisilnimi ukrepi, ki jih države članice uporabljajo za pridobitev takih informacij. Za zagotovitev učinkovite zaščite novinarskih virov in zaupnih komunikacij države članice ne bi smele sprejeti takih ukrepov, vključno z uporabo vdorne programske opreme za nadzor, v zvezi s ponudniki medijskih storitev, njihovim uredniškim osebjem ali katero koli osebo, ki bi zaradi svojega rednega ali poklicnega odnosa s ponudnikom medijskih storitev ali njegovim uredniškim osebjem lahko imela informacije, ki so povezane z novinarskimi viri ali zaupnimi komunikacijami ali s pomočjo katerih bi bilo te mogoče identificirati.
- (24) Medijski delavci, zlasti novinarji in drugi medijski delavci, vključeni v uredniške dejavnosti, se vse pogosteje ukvarjajo s čezmejnimi projekti ter svoje storitve zagotavljajo čezmejnemu občinstvu in s tem tudi ponudnikom medijskih storitev. Posledično se bodo ponudniki medijskih storitev verjetno soočali z ovirami, pravno negotovostjo in neenakimi konkurenčnimi pogoji. Zato je treba zaščito novinarskih virov in zaupnih komunikacij uskladiti in dodatno okrepiti na ravni Unije. To ne bi smelo posegati v dodatno ali popolno zaščito na nacionalni ravni.
- (25) Vdorna programska oprema za nadzor, med drugim zlasti tako imenovana vohunska programska oprema, je še posebej invazivna oblika nadzora nad medijskimi delavci in njihovimi viri. Uporablja se lahko za skrivno snemanje klicev ali drugačno uporabo mikrofona naprave končnega uporabnika, slikovno snemanje ali fotografiranje fizičnih oseb, strojev ali njihove okolice, kopiranje sporočil, dostop do šifriranih podatkov o vsebini, sledenje dejavnosti brskanja, sledenje geolokacije ali zbiranje drugih senzorskih podatkov ali sledenje dejavnosti prek več naprav končnega uporabnika. Odvračilno vpliva na svobodno izvajanje gospodarskih dejavnosti v medijskem sektorju. Zlasti ogroža zaupen odnos novinarjev z njihovimi viri, ki je jedro novinarskega poklica. Glede na digitalno in vdorno naravo take programske opreme ter čezmejno uporabo naprav to še posebej škodljivo vpliva na izvajanje gospodarskih dejavnosti ponudnikov medijskih storitev na notranjem trgu. Zato je treba zagotoviti, da se ponudniki medijskih storitev, vključno z novinarji, ki delujejo na notranjem trgu medijskih storitev, lahko oprejo na zanesljivo harmonizirano zaščito v zvezi z uporabo vdorne programske opreme za nadzor v Uniji, tudi kadar organi držav članic za njeno uvajanje uporabljajo zasebne stranke.
- (26) Namestitve vdorne programske opreme za nadzor bi morala biti izvedena le, kadar je utemeljena z nujnim razlogom v javnem interesu, če je predvidena v pravu Unije ali nacionalnem pravu, če je skladna s členom 52(1) Listine, kot ga razlaga Sodišče, in drugimi pravnimi akti Unije, če jo je predhodno odobril ali – v izjemnih in nujnih primerih – naknadno potrdil pravosodni organ ali neodvisni in nepristranski organ odločanja, če se izvede pri preiskavah kaznivih dejanj, navedenih v členu 2(2) Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ⁽⁹⁾, ki se v zadevni državi članici

⁽⁹⁾ Okvirni sklep Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (UL L 190, 18.7.2002, str. 1).

kaznujejo z najvišjo zaporno kaznijo ali odvzemom prostosti najmanj treh let, ali pri preiskavah drugih hudih kaznivih dejanj, ki se v zadevni državi članici kaznujejo z najvišjo zaporno kaznijo ali odvzemom prostosti najmanj petih let, kot je določeno v nacionalnem pravu zadevne države članice, ter če za pridobitev zahtevanih informacij ne bi bil ustrezen in zadosten noben drug manj omejujoč ukrep. V skladu z načelom sorazmernosti so omejitve pravic in svoboščin posameznika dovoljene le, če so potrebne in dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija. Tako je treba posebej v zvezi z uporabo vdorne programske opreme za nadzor ugotoviti, ali zadevno kaznivo dejanje dosega prag resnosti, kot je določen v tej uredbi, ali je pri preiskavi in pregonu tega kaznivega dejanja glede na posamično presojo vseh upoštevnihih okoliščin v dani zadevi potrebno posebej moteče poseganje v temeljne pravice in ekonomske svoboščine, ki vključuje uporabo vdorne programske opreme za nadzor, ali obstajajo zadostni dokazi o storitvi kaznivega dejanja in ali je uporaba vdorne programske opreme za nadzor relevantna za ugotavljanje dejstev, povezanih s preiskavo in pregonom tega kaznivega dejanja.

- (27) Ponudniki javnih medijskih storitev imajo posebno vlogo na notranjem trgu medijskih storitev, saj državljanom in podjetjem v okviru svoje naloge, kot je opredeljena na nacionalni ravni v skladu s Protokolom št. 29 o sistemu javne radiotelevizije v državah članicah, ki je priložen PEU in PDEU, zagotavljajo dostop do raznolike ponudbe vsebin, vključno s kakovostnimi informacijami ter nepristranskim in uravnoteženim medijskim poročanjem. Pomembno vlogo imajo pri spoštovanju temeljne pravice do svobode izražanja in obveščanja, saj ljudem omogočajo, da iščejo in prejmejo raznolike informacije, ter pri spodbujanju vrednot demokracije, kulturne raznolikosti in socialne kohezije. So forum za javno razpravo in sredstvo za spodbujanje širše demokratične udeležbe državljanov. Neodvisnost ponudnikov javnih medijskih storitev je ključna v volilnem obdobju, da se državljanom zagotovi dostop do nepristranskih in kakovostnih informacij. Vendar so lahko ponudniki javnih medijskih storitev še zlasti izpostavljeni tveganju vmešavanja, saj so institucionalno blizu državi in prejema javna sredstva. To tveganje je še toliko večje zaradi neenakih zaščitnih ukrepov, povezanih z uravnoteženo pokritostjo ponudnikov javnih medijskih storitev v Uniji in njihovim neodvisnim upravljanjem. Tako sporočilo Komisije z dne 13. julija 2022 z naslovom „Poročilo o stanju pravne države za leto 2022“ in kot orodje za spremljanje pluralnosti medijev za leto 2022, ki ga je pripravil Center za pluralnost in svobodo medijev, potrjujeta razdrobljenost takih zaščitnih ukrepov in opozarjata na tveganja, ki izhajajo iz nezadostnega financiranja. Kot je Evropski avdiovizualni observatorij navedel v svojem poročilu iz leta 2022 z naslovom Upravljanje in neodvisnost javnih medijev, so jamstva za neodvisno delovanje ponudnikov javnih medijskih storitev po Uniji različna, pri čemer se njihov obseg in raven podrobnosti v nacionalnih pristopih razlikujeta.
- (28) Po Uniji se razlikujejo pravni okviri za zagotavljanje uravnotežene pokritosti s ponudniki javnih medijskih storitev. Poleg tega se po Uniji razlikujejo pravila glede imenovanja in razrešitve uprave javnih medijev. V večini nacionalnih pravnih redov je na primer navedenih več razlogov za razrešitev, v drugih pa posebna pravila niso določena. Kadar pravila obstajajo, v nekaterih primerih niso zadostna ali pa niso učinkovita v praksi. Obstajajo tudi primeri zakonodajnih reform v državah članicah, s katerimi se je povečal vladni nadzor nad javnimi mediji, tudi kar zadeva imenovanje vodij ali članov upravnega odbora javnih medijev. Države članice tudi različno pristopajo k zagotavljanju ustreznosti in predvidljivosti financiranja za ponudnike javnih medijskih storitev. Kadar ni zaščitnih ukrepov ali če so nezadostni, obstaja tveganje političnega vmešavanja v uredniško politiko ali upravljanje javnih medijev. Neobstoječi ali nezadostni zaščitni ukrepi za neodvisnost ponudnikov javnih medijskih storitev lahko privedejo tudi do nezadostne stabilnosti financiranja, zaradi česar so ponudniki javnih medijskih storitev izpostavljeni tveganju političnega nadzora ali dodatnega političnega nadzora. To lahko vodi do primerov delnega poročanja ali pristranskega medijskega poročanja s strani ponudnikov javnih medijskih storitev, primerov vmešavanja vlade v imenovanje ali razrešitvi njihovih uprav in samovoljnih prilagoditev ali nestabilnega financiranja ponudnikov javnih medijskih storitev. Vse to negativno vpliva na dostop do neodvisnih in nepristranskih medijskih storitev, s tem pa tudi na pravico do svobode izražanja, kot je zapisana v členu 11 Listine, in lahko povzroči izkrivljanje konkurence na notranjem trgu medijskih storitev tudi za ponudnike medijskih storitev s sedežem v drugih državah članicah.
- (29) V nacionalnih medijskih okoljih, za katera je značilen soobstoj javnih in zasebnih ponudnikov medijskih storitev, ponudniki javnih medijskih storitev prispevajo k spodbujanju pluralnosti medijev in spodbujajo konkurenco v medijskem sektorju z ustvarjanjem široke palete vsebin, ki zadovoljujejo različne interese, perspektive in demografske skupine ter ponujajo alternativne poglede in programske možnosti ter tako zagotavljajo bogato in edinstveno ponudbo. Ponudniki javnih medijskih storitev z zasebnimi medijskimi podjetji in spletnimi platformami,

vključno s tistimi, ustanovljenimi v drugih državah članicah, tekmujejo za občinstvo in, kadar je ustrezno, za oglaševalske vire. To zadeva komercialne radiodifuzijske hiše v avdiovizualnem in radijskem sektorju ter založnike, še posebej v sedanjem digitalnem medijskem okolju, v katerem se vsi mediji širijo v spletno sfero in svoje storitve vse pogostejše zagotavljajo čezmejno. Kadar tak dvojen in konkurenčen medijski trg, ki je značilen za velik del Unije, dobro deluje, zagotavlja raznoliko in kakovostno ponudbo medijskih storitev v vseh sektorjih. Kadar pa se javno financiranje zaradi političnega vmešavanja v upravljanje ali uredniške usmeritve ne uporablja za uresničevanje nalog, ki koristijo celotnemu občinstvu, temveč služi strankarskim stališčem, lahko to vpliva na trgovinske pogoje in konkurenco v Uniji v obsegu, ki je v nasprotju s skupnim interesom. Splošno sodišče je potrdilo, da je državno financiranje storitev javne radiotelevizije mogoče razglasiti za združljivo z določbami PDEU v zvezi z državnimi pomočmi, razen če niso upoštevane zahteve kakovosti, izražene v pooblastilu za opravljanje javne službe ⁽¹⁰⁾.

- (30) Medtem ko so tveganja v zvezi s tako imenovano „ugrabitvijo medijev“ pomembna za celoten trg medijskih storitev, so ponudniki javnih medijskih storitev zaradi svoje bližine državi še posebej izpostavljeni tovrstnim tveganjem. Različni ali nezadostni zaščitni ukrepi za neodvisno delovanje ponudnikov javnih medijskih storitev lahko ponudnikom medijskih storitev iz drugih držav članic preprečujejo ali jih odvrčajo od tega, da bi delovali na določenem medijskem trgu ali vstopili nanj. Medtem ko neodvisna medijska podjetja vlagajo svoje vire v visokokakovostno poročanje, skladno z novinarskimi standardi, lahko nekateri „ugrabljeni“ ponudniki javnih medijskih storitev, ki ne spoštujejo takih standardov, poročajo neuravnoteženo, čeprav jih subvencionira država. Konkurenčna prednost, ki jo lahko neodvisni mediji pridobijo z neodvisnim poročanjem, bi se lahko zmanjšala, saj lahko ugrabljeni ponudniki javnih medijskih storitev neupravičeno ohranjajo svoj tržni položaj. Politizirani medijski trgi lahko vplivajo na oglaševalske trge kot celoto, saj morajo podjetja poleg snovanja učinkovitih oglaševalskih kampanj upoštevati tudi politiko. Če ponudniki javnih medijskih storitev, ki se običajno štejejo za zaupanja vredne vire informacij, zaradi dejstva, da so ugrabljeni, pristransko poročajo o političnih ali gospodarskih razmerah ali določenih gospodarskih subjektih, se lahko s tem tudi zmanjša zmožnost podjetij, da so ustrezno obveščena o gospodarskih razmerah na določenem trgu in tako sprejemajo informirane poslovne odločitve. Taka ugrabitev lahko zato negativno vpliva na delovanje notranjega trga. Nazadnje, zaradi pristranskega poročanja nekaterih „ugrabljenih“ ponudnikov javnih medijskih storitev v nekaterih državah članicah se lahko državljudi obrnejo k alternativnim virom informacij, zlasti tistim, ki so na voljo na spletnih platformah, kar lahko dodatno oslabi enake konkurenčne pogoje na notranjem trgu.
- (31) Zato morajo države članice na podlagi mednarodnih standardov, ki jih je v zvezi s tem razvil Svet Evrope, vzpostaviti učinkovite pravne zaščitne ukrepe za neodvisno delovanje ponudnikov javnih medijskih storitev po vsej Uniji, brez vpliva vladnih, političnih, gospodarskih ali zasebnih interesov in brez poseganja v nacionalno ustavno pravo, skladno z Listino. To bi moralo vključevati načela, ki ustrezajo načinu, na katerega države članice organizirajo svoje javne medije, kot so tista, ki obstajajo v nacionalnih okvirih upravnega ali gospodarskega prava, kot se uporabljajo za zasebna podjetja, ki kotirajo na borzi, v zvezi z imenovanjem in razrešitvijo oseb ali organov, ki imajo vlogo pri določanju uredniških politik ali so najvišji organ odločanja v zvezi s tem v okviru ponudnika javnih medijskih storitev. Ta načela bi bilo treba določiti na nacionalni ravni. Prav tako je treba brez poseganja v uporabo pravil Unije o državni pomoči zagotoviti, da so ponudniki javnih medijskih storitev upravičeni do preglednih in objektivnih postopkov financiranja, ki zagotavljajo ustrezna in stabilna finančna sredstva za opravljanje njihove naloge javne službe ter omogočajo predvidljivost njihovih procesov načrtovanja in razvoj v okviru njihove naloge javne službe. Tako financiranje bi moralo biti po možnosti določeno in dodeljeno na večletni osnovi, v skladu z nalogo javne službe, ki jo opravljajo ponudniki javnih medijskih storitev, da bi se preprečila nevarnost morebitnega neprimernega vpliva vsakoletnih pogajanj o proračunu. Ta uredba ne vpliva na pristojnost držav članic, da zagotovijo financiranje javnih medijev, kot je določeno v Protokolu št. 29.
- (32) Za prejemnike medijskih storitev je ključnega pomena, da z gotovostjo vedo, kdo je lastnik medijev in kdo stoji za njimi, da lahko prepoznajo in razumejo morebitna nasprotja interesov, kar je osnovni pogoj za oblikovanje dobro informiranih mnenj in posledično za dejavno udeležbo v demokraciji. Taka preglednost je tudi učinkovito orodje za odvrčanje od poseganja v uredniško neodvisnost in s tem omejevanje tovrstnih tveganj. Poleg tega prispeva k odprtemu in pravičnemu tržnemu okolju ter povečuje odgovornost medijev do prejemnikov medijskih storitev, kar nenazadnje prispeva h kakovosti medijskih storitev na notranjem trgu. Zato je treba za ponudnike medijskih storitev po vsej Uniji uvesti skupne zahteve glede informacij. Te zahteve bi morale vključevati sorazmerne in ciljno usmerjene

⁽¹⁰⁾ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 26. junija 2008, SIC/Komisija, T-442/03, ECLI:EU:T:2008:228, točka 211.

zahteve, da ponudniki medijskih storitev razkrijejo ustrezne informacije o njihovem lastništvu in prihodkih iz oglaševanja, prejetih od javnih organov ali subjektov. Take informacije so potrebne, da lahko prejemniki medijskih storitev razumejo morebitna nasprotja interesov in poizvedujejo o njih, tudi kadar so lastniki medijev politično izpostavljeni, saj je to pogoj za to, da lahko ocenijo zanesljivost informacij, ki jih prejmejo. To je mogoče doseči le, če imajo prejemniki medijskih storitev na voljo posodobljene informacije o lastništvu medijev na uporabniku prijazen način, zlasti kadar gledajo, poslušajo ali berejo medijske vsebine, tako da lahko vsebino postavijo v pravi kontekst in si ustvarijo pravi vtis o njej. Zato bi razkritje ciljnih informacij o lastništvu medijev prineslo koristi, ki bi jasno prevladale nad morebitnim učinkom obveznosti razkritja na temeljne pravice, vključno s pravico do zasebnega in družinskega življenja ter pravico do varstva osebnih podatkov. V tem okviru to ne bi smelo vplivati na ukrepe, ki jih države članice sprejmejo na podlagi člena 30(9) Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹¹⁾. Zadevni ponudniki medijskih storitev bi morali zahtevane informacije razkriti v elektronski obliki, na primer na svojih spletiščih ali drugem mediju, ki je zlahka in neposredno dostopen.

- (33) Da bi države članice dodatno prispevale k visoki ravni preglednosti lastništva medijev, bi morale nacionalne regulativne organe ali telesa ali druge pristojne organe in telesa pooblastiti tudi za oblikovanje podatkovnih zbirk o lastništvu medijev. Take podatkovne zbirke bi morale delovati kot točka „vse na enem mestu“, ki bi prejemnikom medijskih storitev omogočala enostavno preverjanje ustreznih informacij v zvezi z določenim ponudnikom medijskih storitev. Glede na nacionalne upravne posebnosti in za zmanjšanje upravnega bremena bi bilo treba državam članicam omogočiti prožnost pri odločanju o tem, kateri organ ali telo bo pristojno za oblikovanje takih podatkovnih zbirk o lastništvu medijev. To bi lahko bil na primer nacionalni regulativni organ ali telo ali drug upravni organ, ki bi se lahko pri izpolnjevanju te naloge zanašal na pomoč drugega organa z ustreznim strokovnim znanjem.
- (34) Za integriteto medijev je potreben tudi proaktiven pristop k spodbujanju uredniške neodvisnosti s strani medijskih podjetij, ki zagotavljajo novice in aktualno informativno vsebino, zlasti z notranjimi zaščitnimi ukrepi. Ponudniki medijskih storitev bi morali sprejeti sorazmerne ukrepe, s katerimi bi zagotovili, da so uredniki svobodni pri sprejemanju uredniških odločitev v skladu z uveljavljeno dolgoročno uredniško usmeritvijo zadevnega ponudnika medijskih storitev. Z zaščito uredniških odločitev o posameznih vsebinah pred neupravičenim vmešavanjem, zlasti tistih, ki jih sprejmejo glavni uredniki in uredniki, naj bi prispevali k zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev na notranjem trgu medijskih storitev in kakovosti takih storitev. Z navedenimi ukrepi bi bilo treba zagotoviti spoštovanje standardov neodvisnosti v celotnem uredniškem procesu v medijih, tudi zaradi zaščite integritete novinarskih vsebin. Ta cilj je tudi v skladu s temeljno pravico do sprejemanja in širjenja vesti na podlagi člena 11 Listine. Glede na te preudarke bi morali ponudniki medijskih storitev zagotavljati tudi preglednost dejanskih ali morebitnih nasprotij interesov za prejemnike njihovih medijskih storitev.
- (35) Ponudniki medijskih storitev bi morali sprejeti notranje zaščitne ukrepe za zagotovitev neodvisnosti uredniških odločitev, ki bi morali biti prilagojeni njihovi velikosti, strukturi in potrebam. Priporočilo Komisije (EU) 2022/1634⁽¹²⁾, vsebuje nabor prostovoljnih notranjih zaščitnih ukrepov, ki jih lahko v zvezi s tem sprejmejo medijska podjetja. Ta uredba se ne bi smela razlagati tako, da bi se lastnikom zasebnih ponudnikov medijskih storitev odvzela pravica do določanja strateških ali splošnih ciljev ali spodbujanja rasti in finančne vzdržnosti njihovih podjetij. V zvezi s tem bi bilo treba v tej uredbi priznati, da je treba cilj spodbujanja uredniške neodvisnosti uskladiti z legitimnimi pravicami in interesi lastnikov zasebnih medijev, kot je pravica do določitve uredniške usmeritve ponudnika medijskih storitev in oblikovanja sestave njegovih uredniških ekip.
- (36) Neodvisni nacionalni regulativni organi ali telesa so ključni za pravilno uporabo medijskega prava po vsej Uniji. Nacionalni regulativni organi ali telesa pogosto nimajo pristojnosti v zvezi s sektorjem tiska, so pa na splošno najprimernejši za zagotavljanje pravilne uporabe zahtev v zvezi z regulativnim sodelovanjem in dobro delujočim trgom medijskih storitev iz te uredbe. Nacionalni regulativni organi ali telesa bi morali imeti potrebne vire za izpolnjevanje svojih nalog v smislu oseba, strokovnega znanja in finančnih sredstev, med drugim za omogočanje njihovega sodelovanja pri dejavnostih Evropskega odbora za medijske storitve (v nadaljnjem besedilu: Odbor).

⁽¹¹⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

⁽¹²⁾ Priporočilo Komisije (EU) 2022/1634 z dne 16. septembra 2022 o notranjih zaščitnih ukrepih za uredniško neodvisnost in preglednost lastništva v medijskem sektorju (UL L 245, 22.9.2022, str. 56).

Zagotoviti bi jim bilo treba tehnične vire, na primer ustrezna digitalna orodja. Države članice bi morale po potrebi v zadostni meri povečati vire, dodeljene nacionalnim regulativnim organom ali telesom, ter pri tem upoštevati dodatne naloge, ki so jim dodeljene na podlagi te uredbe. Nacionalni regulativni organi ali telesa bi morali imeti tudi ustrezna pooblastila, zlasti pooblastila, da zahtevajo informacije in podatke od katere koli fizične ali pravne osebe, za katero se uporablja ta uredba, ali ki bi lahko za namene, povezane z njeno trgovsko, poslovno ali poklicno dejavnostjo, razumno razpolagala s potrebnimi informacijami in podatki v zvezi s pravicami in interesi takih oseb.

- (37) Za zagotovitev dosledne uporabe te uredbe in drugega medijskega prava Unije je treba ustanoviti Odbor kot neodvisno svetovalno telo na ravni Unije, ki bo združevalo take organe ali telesa in usklajevalo njihove ukrepe. Odbor bi moral biti pri opravljanju svojih nalog in izvajanju svojih pooblastil popolnoma neodvisen, tudi od kakršnega koli političnega ali gospodarskega vpliva, ter ne bi smel zahtevati ali sprejemati navodil od nobene vlade, institucije, tako nacionalne, nadnacionalne ali mednarodne, ali katere koli javne ali zasebne osebe ali organa. Skupina evropskih regulatorjev za avdiovizualne medijske storitve (v nadaljnjem besedilu: skupina ERGA), ustanovljena z Direktivo 2010/13/EU, je imela ključno vlogo pri spodbujanju doslednega izvajanja navedene direktive. Odbor bi zato moral temeljiti na skupini ERGA in jo nadomestiti. Za to je potrebna ciljno usmerjena sprememba Direktive 2010/13/EU, da se črta njen člen 30b, s katerim je ustanovljena skupina ERGA, ter da se posledično nadomestijo sklici na skupino ERGA in njene naloge. Sprememba Direktive 2010/13/EU s to uredbo je upravičena, saj je omejena na določbo, ki jih ni treba prenesti v nacionalno zakonodajo držav članic in je naslovljena na institucije Unije.
- (38) Odbor bi moral združevati visoke predstavnike nacionalnih regulativnih organov ali teles. Te predstavnike bi morali imenovati ti regulativni organi ali telesa. Kadar imajo države članice več ustreznih nacionalnih regulativnih organov ali teles, tudi na regionalni ravni, bi bilo treba z ustreznimi postopki izbrati skupnega predstavnika, glasovalna pravica pa bi morala biti še naprej omejena na enega predstavnika na državo članico. Nacionalni regulativni organi ali telesa bi morali imeti možnost, da se za namene svojih dejavnosti v odboru posvetujejo z ustreznimi pristojnimi organi ali telesi in usklajujejo z njimi, po potrebi pa tudi s samoregulativnimi organi v svojih državah članicah. To ne bi smelo vplivati na možnost drugih nacionalnih regulativnih organov ali teles, da po potrebi sodelujejo na sejah Odbora. Odbor bi moral imeti tudi možnost, da za vsak primer posebej na svoje seje povabi zunanje strokovnjake. Prav tako bi moral imeti možnost, da v dogovoru s Komisijo imenuje stalne opazovalce, ki bi se udeleževali njegovih sej, med drugim zlasti nacionalne regulativne organe ali telesa iz držav kandidat ali potencialnih kandidat oziroma *ad hoc* delegate iz drugih pristojnih nacionalnih organov.
- (39) Zaradi občutljivosti medijskega sektorja in v skladu s prakso odločanja skupine ERGA glede na njen poslovnik bi moral Odbor svoje odločitve sprejemati z dvotretjinsko večino glasov. Poslovnik Odbora bi moral določati zlasti vlogo, naloge in postopke za imenovanje predsednika in podpredsednika ter preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov članov odbora. Odbor bi moral imeti možnost, da v podporo predsedniku in podpredsedniku ustanovi usmerjevalno skupino. Pri sestavi usmerjevalne skupine bi bilo treba upoštevati načelo geografske uravnoteženosti. Odbor bi moral v svojem poslovniku določiti posebno ureditev za usmerjevalno skupino. Predsednik in podpredsednik skupine ERGA, ki mu svetujejo člani odbora ERGA, bi morala omogočiti urejen, pregleden in učinkovit prehod s skupine ERGA na Odbor, dokler nista izvoljena predsednik in podpredsednik Odbora.
- (40) Kadar se Odbor ukvarja z zadevami zunaj avdiovizualnega medijskega sektorja, bi se moral opirati na učinkovit posvetovalni mehanizem, ki bi vključeval deležnike iz ustreznih medijskih sektorjev, dejavnih na ravni Unije in na nacionalni ravni, na primer tiskovne svete, novinarska združenja, sindikate in poslovna združenja. Odbor bi moral tem deležnikom omogočiti, da predstavijo razvoj dogodkov in vprašanja, pomembna za njihove sektorje. Posvetovalni mehanizem bi moral Odboru omogočiti, da zbere ciljno usmerjene prispevke ustreznih deležnikov in pridobi ustrezne informacije, ki podpirajo njegovo delo. Pri praktični ureditvi posvetovalnega mehanizma, ki jo Odbor določi v svojem poslovniku, bi bilo treba upoštevati potrebo po preglednosti, raznolikosti in pravični geografski zastopanosti. Odbor bi moral imeti tudi možnost, da se posvetuje z akademskimi krogi, da bi zbral dodatne ustrezne informacije.
- (41) Brez poseganja v pooblastila, ki so Komisiji podeljena s Pogodbama, je bistvenega pomena, da Komisija in Odbor tesno sodelujeta, da bi Odbor lahko Komisiji svetoval in jo podpiral pri vprašanjih, povezanih z medijskimi storitvami, ki so v njegovi pristojnosti. Odbor bi moral Komisijo dejavno podpirati pri njenih nalogah zagotavljanja dosledne in učinkovite uporabe te uredbe ter izvajanja Direktive 2010/13/EU. V ta namen bi moral Odbor Komisiji predvsem svetovati in ji pomagati v zvezi z regulativnimi, tehničnimi ali praktičnimi vidiki, povezanimi z uporabo prava Unije, spodbujati sodelovanje in učinkovito izmenjavo informacij, izkušenj in dobrih praks ter pripravljati mnenja v primerih, predvidenih v tej uredbi, pri tem pa po potrebi upoštevati razmere glede svobode medijev in

pluralizma medijev na zadevnih medijskih trgih. Taka mnenja ne bi smela biti pravno zavezujoča, vendar bi morala služiti kot smernice za zadevne nacionalne regulativne organe ali telesa, Komisija pa bi jih lahko upoštevala pri svojih nalogah zagotavljanja dosledne uporabe te uredbe ter izvajanja Direktive 2010/13/EU. Za nacionalne regulativne organe ali telesa bi bilo treba šteti, da so storili vse, kar je v njihovi moči, da upoštevajo mnenje Odbora, če bi si za to prizadevali po najboljših močeh ali če bi ustrezno pojasnili morebitna odstopanja od zadevnega mnenja.

- (42) Da bi lahko Odbor učinkovito in neodvisno izpolnjeval svoje naloge, bi mu moral pomagati sekretariat, pristojen za njegove dejavnosti. Komisija bi morala zagotoviti sekretariat. Sekretariat bi moral imeti ustrezna sredstva za opravljanje svojih nalog. Brez poseganja v institucionalno in proračunsko avtonomijo Komisije je pomembno, da Komisija upošteva potrebe, ki jih sporoči Odbor, zlasti v zvezi s kvalifikacijami, strokovnim znanjem in profilom osebja sekretariata, za učinkovito izvajanje njegovih nalog. Sekretariat bi moral imeti tudi možnost, da se opre na strokovno znanje in vire nacionalnih regulativnih organov ali teles. To bi bilo ključno za pomoč Odboru pri pripravi rezultatov njegovega dela. Zato bi moral sekretariat vključevati ustrezno število osebja, ki bi ga vanj napotili nacionalni regulativni organi ali telesa, da bi izkoristil njihove spretnosti in izkušnje. Sekretariat bi moral svojo nalogo, da prispeva k neodvisnemu izvajanju nalog Odbora, izvajati tako, da pri podpiranju Odbora pri izpolnjevanju njegovih nalog na podlagi te uredbe upošteva le navodila Odbora. Sekretariat bi moral odboru zagotavljati materialno, upravno in organizacijsko podporo ter mu pomagati pri izvajanju nalog, zlasti z izvajanjem ustreznih raziskovalnih dejavnosti ali izvajanjem dejavnosti zbiranja informacij.
- (43) Regulativno sodelovanje med neodvisnimi regulativnimi organi ali telesi za medije je bistvenega pomena za pravilno delovanje notranjega trga medijskih storitev. Vendar Direktiva 2010/13/EU ne določa strukturiranega okvira sodelovanja za nacionalne regulativne organe ali telesa. Od revizije okvira Unije za avdiovizualne medijske storitve z Direktivo (EU) 2018/1808 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹³⁾, s katero je bilo njegovo področje uporabe razširjeno na platforme za izmenjavo videov, se kaže vse večja potreba po tesnem sodelovanju med nacionalnimi regulativnimi organi ali telesi, zlasti pri reševanju čezmejnih zadev. Takšna potreba je upravičena tudi glede na nove izzive v medijskem okolju Unije, ki naj bi se obravnavali s to uredbo, med drugim tako, da se nacionalnim regulativnim organom ali telesom dodelijo nove naloge.
- (44) Člani skupine ERGA, ki so se zavedali teh izzivov, so se v odziv na potrebo po tesnejšem sodelovanju na področju avdiovizualnih medijskih storitev leta 2020 dogovorili o memorandumu o soglasju, ki določa nezavezujoče mehanizme za čezmejno sodelovanje, s katerim naj bi okrepili uporabo pravil Unije v zvezi z avdiovizualnimi medijskimi storitvami in storitve platform za izmenjavo videov. Na podlagi tega prostovoljnega okvira in da bi zagotovili učinkovito izvrševanje medijskega prava Unije, se izognili dodatnim oviram na notranjem trgu medijskih storitev in preprečili morebitno izogibanje veljavnim pravilom s strani nepoštenih ponudnikov medijskih storitev, je bistveno zagotoviti jasen, pravno zavezujoč okvir, v katerem lahko nacionalni regulativni organi ali telesa v okviru vzpostavljenega pravnega okvira uspešno in učinkovito sodelujejo med seboj. Tak okvir je ključnega pomena za spoštovanje načela države izvora, ki je temelj Direktive 2010/13/EU, in za zagotavljanje, da lahko nacionalni regulativni organi ali telesa izvajajo nadzor nad zadevnimi ponudniki medijskih storitev. Cilj bi moral biti zagotoviti dosledno in učinkovito uporabo te uredbe ter izvajanje Direktive 2010/13/EU, na primer z zagotavljanjem nemotene izmenjave informacij med nacionalnimi regulativnimi organi ali telesi ali omogočanjem hitrega obravnavanja poizvedb v zvezi z vprašanji pristojnosti. Pri izmenjavi informacij med nacionalnimi regulativnimi organi ali telesi bi bilo treba spoštovati vse ustrezno pravo Unije in nacionalno pravo o izmenjavi informacij, vključno z ustrezno zakonodajo o varstvu podatkov. Tako sodelovanje in še posebej pospešeno sodelovanje je ključnega pomena za podporo ukrepom za zaščito notranjega trga pred takimi nepoštenimi ponudniki medijskih storitev ob hkratnem zagotavljanju spoštovanja temeljnih pravic, zlasti svobode izražanja. Pospešeno sodelovanje je potrebno zlasti za to, da se prepreči, da bi se medijske storitve, ki so v nekaterih državah članicah začasno onemogočene na podlagi člena 3(3) in (5) Direktive 2010/13/EU, v zadevnih državah članicah še naprej zagotavljale prek satelita ali z drugimi sredstvi, in s tem prispeva k polnemu učinku ustreznih nacionalnih ukrepov v skladu s pravom Unije. Mnenja odbora bodo pomembna za učinkovito delovanje mehanizma sodelovanja.
- (45) Zaradi vseevropske narave platform za izmenjavo videov morajo imeti nacionalni regulativni organi ali telesa namensko orodje, da bi uporabnike storitev platform za izmenjavo videov zaščitili pred nekaterimi nezakonitimi in škodljivimi vsebinami, vključno s komercialnimi sporočili. Natančneje, in brez poseganja v načelo države izvora, potreben je mehanizem, ki bo kateremu koli zadevnemu nacionalnemu regulativnemu organu ali telesu omogočil,

⁽¹³⁾ Direktiva (EU) 2018/1808 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o spremembi Direktive 2010/13/EU o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) glede na spreminjajoče se tržne razmere (UL L 303, 28.11.2018, str. 69).

da od enakovrednih organov ali teles zahteva sprejetje potrebnih in sorazmernih ukrepov za zagotovitev, da ponudniki platform za izmenjavo videov izvršujejo obveznosti na podlagi člena 28b(1), (2) in (3) Direktive 2010/13/EU. To je ključno za zagotovitev, da so občinstvo, zlasti mladoletniki, pri dostopu do vsebin na platformah za izmenjavo videov učinkovito zaščiteni po vsej Uniji in da se lahko zanesejo na ustrezno raven preglednosti v zvezi s komercialnimi sporočili na spletu. Mediacija in mnenja Odbora bodo prispevali k zagotavljanju vzajemno sprejemljivih in zadovoljivih rezultatov za zadevne nacionalne regulativne organe ali telesa. Kadar uporaba takega mehanizma ne privede do sporazumne rešitve, se lahko svoboda zagotavljanja storitev informacijske družbe iz druge države članice omeji le, kadar so bili izpolnjeni pogoji iz člena 3 Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁴⁾ in v skladu s postopkom iz navedene direktive.

- (46) Bistvenega pomena je zagotoviti dosledno regulativno prakso, dosledno in učinkovito izvajanje te uredbe ter izvajanje Direktive 2010/13/EU. Komisija lahko v ta namen in kot prispevek k zagotavljanju usklajenega izvajanja medijskega prava Unije po potrebi izda smernice o čezmejnih zadevah, zajetih s to uredbo in Direktivo 2010/13/EU. Komisija bi morala pri odločanju o izdaji smernic ob upoštevanju ustreznih razprav z odborom za stike, ustanovljenim z Direktivo 2010/13/EU v zvezi z zadevami, povezanimi z navedeno direktivo, upoštevati zlasti regulativna vprašanja, ki vplivajo na znatno število držav članic ali regulativna vprašanja s čezmejnimi elementi. Glede na veliko količino informacij in vse večjo uporabo digitalnih sredstev za dostop do medijev je pomembno zagotoviti, da so vsebine splošnega interesa postavljene v ospredje, da se tako prispeva k doseganju enakih konkurenčnih pogojev na notranjem trgu in skladnosti s temeljno pravico do obveščenosti na podlagi člena 11 Listine. Ob upoštevanju morebitnega vpliva nacionalnih ukrepov, sprejetih na podlagi člena 7a Direktive 2010/13/EU, na delovanje notranjega trga medijskih storitev bi bile smernice Komisije pomembne za doseganje pravne varnosti na tem področju. Koristno bi bilo zagotoviti tudi smernice o nacionalnih ukrepih, sprejetih na podlagi člena 5(2) Direktive 2010/13/EU, da se zagotovi javna razpoložljivost dostopnih, točnih in najnovejših informacij v zvezi z lastništvom medijev, ter o dolžnosti ponudnikov medijskih storitev, da prejemnikom njihovih storitev omogočijo enostaven in neposreden dostop do nekaterih najnovejših informacij. Komisiji bi moral pri pripravi smernic pomagati Odbor. Ta bi moral s Komisijo zlasti deliti svoje regulativno, tehnično in praktično strokovno znanje o področjih in temah, ki jih zajemajo zadevne smernice.
- (47) Nacionalni regulativni organi ali telesa imajo specifično praktično strokovno znanje, ki jim omogoča, da učinkovito uravnotežijo interese ponudnikov medijskih storitev in prejemnikov medijskih storitev, hkrati pa zagotovijo spoštovanje svobode izražanja ter ohranjanje in spodbujanje pluralnosti medijev. To je ključnega pomena zlasti za zaščito notranjega trga pred medijskimi storitvami, ki izvirajo zunaj Unije, ne glede na to, na kakšen način se razširjajo ali kako se do njih dostopa, ki so usmerjene na občinstvo v Uniji ali ga dosežejo, kadar lahko med drugim zaradi nadzora, ki ga nad njimi morda izvajajo tretje države, zmanjšujejo ali ogrožajo javno varnost. Tveganja ogrožanja javne varnosti so lahko povezana z javnim ščuvanjem k storitvi terorističnega kaznivega dejanja iz člena 5 Direktive (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁵⁾ ter sistematičnimi mednarodnimi kampanjami tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja, katerih namen je destabilizirati celotno Unijo ali posamezne države članice. V zvezi s tem je treba okrepiti usklajevanje med nacionalnimi regulativnimi organi ali telesi, da bi se skupaj spoprijeli z morebitnimi grožnjami javni varnosti, ki izhajajo iz takih medijskih storitev, in določiti pravni okvir zanj, da se zagotovita učinkovitost in morebitno usklajevanje nacionalnih ukrepov, sprejetih v skladu z medijskim pravom Unije.
- (48) Treba je usklajevati nacionalne ukrepe, ki se morda sprejmejo za preprečitev groženj javni varnosti zaradi medijskih storitev, ki izvirajo iz držav zunaj Unije ali katerih ponudniki imajo sedež zunaj Unije in ki so namenjene občinstvu v Uniji, vključno z možnostjo, da Odbor v posvetovanju s Komisijo po potrebi izda mnenja o takih ukrepih, zlasti kadar je prizadetih več držav članic. V zvezi s tem je treba tveganja za javno varnost oceniti glede na vse ustrezne dejanske in pravne elemente na ravni Unije in nacionalni ravni, vključno z vsemi obstoječimi ocenami o tem, kako se zadevna medijska storitev razširja ali prejema na ozemlju Unije. Cilj bi moral biti, da se zadevnim nacionalnim regulativnim organom ali telesom omogoči bolj usklajen pristop v zvezi z omejitvami distribucije takih medijskih

⁽¹⁴⁾ Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (direktiva o elektronskem poslovanju) (UL L 178, 17.7.2000, str. 1).

⁽¹⁵⁾ Direktiva (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ (UL L 88, 31.3.2017, str. 6).

storitev, brez poseganja v pristojnosti držav članic ali njihovih nacionalnih regulativnih organov ali teles v skladu s pravom Unije. V zvezi s tem bi morali imeti zadevni nacionalni regulativni organi ali telesa možnost, da pri odločanju o sprejetju ukrepov proti ponudniku medijskih storitev upoštevajo mnenja Odbora. To ne posega v pristojnost Unije na podlagi člena 215 PDEU.

- (49) Odbor bi moral za nadaljnjo podporo nacionalnim regulativnim organom ali telesom pri njihovi vlogi zaščite notranjega trga medijskih storitev pred nepoštenimi ponudniki medijskih storitev pripraviti seznam meril v zvezi s ponudniki medijskih storitev, ki imajo sedež ali izvirajo iz držav zunaj Unije. Tak seznam bi zadevnim nacionalnim regulativnim organom ali telesom pomagal v primerih, kadar zadevni ponudnik medijskih storitev zaprosi za jurisdikcijo države članice ali kadar se zdi, da ponudnik medijskih storitev, ki je že pod jurisdikcijo države članice, resno in hudo ogroža nacionalno varnost in obrambo. Med elementi, ki bi jih moral zajemati tak seznam, bi morali biti lastništvo, upravljanje, strukture financiranja, uredniška neodvisnost od tretjih držav ali upoštevanje koregulativnega ali samoregulativnega mehanizma, ki ureja uredniške standarde v eni ali več državah članicah.
- (50) Zelo velike spletne platforme za številne uporabnike delujejo kot prehod za dostop do medijskih vsebin in medijskih storitev. Ponudniki medijskih storitev, ki izvajajo uredniško odgovornost za svoje vsebine, imajo ključno vlogo pri razširjanju informacij in uveljavljanju svobode sprejemanja in širjenja vesti na spletu. Od ponudnikov medijskih storitev se pričakuje, da bodo pri izvajanju take uredniške odgovornosti ravnali skrbno in zagotavljali informacije, ki so verodostojne in spoštujejo temeljne pravice, v skladu z regulativnimi zahtevami ali koregulativnimi ali samoregulativnimi mehanizmi, ki zanje veljajo v državah članicah. Zato bi morali ponudniki zelo velikih spletnih platform tudi glede na pravico uporabnikov do sprejemanja in širjenja vesti, kadar menijo, da vsebine, ki jih zagotavljajo taki ponudniki medijskih storitev, niso združljive z njihovimi pogoji uporabe storitev, ustrezno spoštovati svobodo in pluralnost medijev v skladu z Uredbo (EU) 2022/2065 ter v obrazložitvi razlogov iz člena 4 (1) Uredbe (EU) 2019/1150 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁶⁾ ter člena 17 Uredbe (EU) 2022/2065 čim prej zagotoviti potrebna pojasnila ponudnikom medijskih storitev. Da bi čim bolj zmanjšali učinek kakršnega koli omejevanja teh vsebin na pravico uporabnikov do sprejemanja in širjenja vesti, bi morale zelo velike spletne platforme predložiti svojo obrazložitev razlogov, preden začne veljati začasna onemogočitev ali omejitev vidnosti. Poleg tega bi morali zadevnemu ponudniku medijskih storitev omogočiti, da odgovori na obrazložitev razlogov v 24 urah od njegovega prejetja pred začetkom veljavnosti začasne onemogočitve ali omejitve vidnosti. V primeru krize iz člena 36(2) Uredbe (EU) 2022/2065 bi se lahko uporabljal krajši časovni okvir, zlasti da bi se upoštevala nujnost takojšnjega moderiranja zadevne vsebine v takih izjemnih okoliščinah.
- (51) Uporabe označevanja ali sredstev za preverjanja starosti s strani ponudnikov zelo velikih spletnih platform v skladu s pogoji uporabe in pravom Unije ne bi smeli razumeti kot omejitve vidnosti. Ponudnik zelo velike spletne platforme bi moral po prejetju odgovora ponudnika medijskih storitev na obrazložitev ponudnika zelo velike spletne platforme ali, če takega odgovora ne prejme v danem roku, ponudnika medijskih storitev obvestiti, ali namerava izvesti začasno onemogočitev njegovih spletnih posredniških storitev v zvezi z vsebinami, ki jih zagotavlja ponudnik medijskih storitev, ali omejiti vidnost navedenih vsebin. Ta uredba ne bi smela vplivati na obveznosti zelo velikih spletnih platform, da sprejmejo ukrepe proti nezakonitim vsebinam, ki se razširjajo v okviru njihovih storitev, ali ukrepe za oceno in ublažitev sistemskih tveganj, ki jih predstavljajo njihove storitve, na primer z dezinformacijami, ali za zaščito mladoletnikov. V zvezi s tem se nobena določba te uredbe ne bi smela razlagati kot odstopanje od obveznosti ponudnikov zelo velikih spletnih platform na podlagi členov 28, 34 in 35 Uredbe (EU) 2022/2065 ter člena 28b Direktive 2010/13/EU.
- (52) Poleg tega je glede na pričakovani pozitivni učinek na svobodo opravljanja storitev in svobodo izražanja upravičeno, da se, kadar ponudniki medijskih storitev spoštujejo nekatere regulativne, koregulativne ali samoregulativne standarde, njihove pritožbe zoper odločitve ponudnikov zelo velikih spletnih platform obravnavajo prednostno in brez nepotrebnega odlašanja.
- (53) V ta namen bi morali ponudniki zelo velikih spletnih platform, ki zagotavljajo dostop do medijskih vsebin, v svojem spletnem vmesniku zagotoviti funkcijo, ki bi ponudnikom medijskih storitev omogočila, da podajo izjavo o izpolnjevanju določenih zahtev, hkrati pa bi morali ohraniti možnost, da take izjave ponudnikov ne sprejmejo, kadar menijo, da ti pogoji niso izpolnjeni. Kadar ponudnik medijskih storitev izjavi, da deluje v skladu

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU) 2019/1150 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o spodbujanju pravičnosti in preglednosti za poslovne uporabnike spletnih posredniških storitev (UL L 186, 11.7.2019, str. 57).

z regulativnimi zahtevami ali koregulativnimi ali samoregulativnimi mehanizmi, bi moral biti zmožen zagotoviti kontaktne podatke ustreznega nacionalnega regulativnega organa ali telesa ali predstavnikov koregulativnega ali samoregulativnega mehanizma, vključno s kontaktnimi podatki, ki so jih zagotovila splošno priznana poklicna združenja, ki zastopajo določen sektor in delujejo na ravni Unije ali nacionalni ravni. Kadar obstoji razumni dvom bi te informacije ponudniku zelo velike spletne platforme omogočile, da pri navedenih organih ali telesih preveri, ali za ponudnika medijskih storitev veljajo take zahteve ali mehanizmi. Ponudniki zelo velikih spletnih platform bi se morali po potrebi opirati na informacije o izpolnjevanju teh zahtev, kot je strojno berljivi standard pobude o novinarskem zaupanju (Journalism Trust Initiative), vzpostavljene pod okriljem Evropskega odbora za standardizacijo, ali drug ustrezen kodeks ravnanja. Priznane organizacije civilne družbe, organizacije za preverjanje dejstev in druge ustrezne strokovne organizacije, ki priznavajo integriteto medijskih virov na podlagi standardov, dogovorjenih z medijsko industrijo, bi prav tako morale imeti možnost, da ponudnike zelo velikih spletnih platform opozorijo na vsak primer, v katerem ponudniki medijskih storitev morebiti ne izpolnjujejo ustreznih zahtev v zvezi z izjavo. Smernice, ki jih izda Komisija, bi bile ključne za olajšanje učinkovite uporabe te funkcije. Smernice bi morale prispevati k zmanjšanju tveganj morebitne zlorabe funkcije, zlasti s strani ponudnikov medijskih storitev, ki sistematično širijo dezinformacije ter manipulirajo z informacijami in se vmešavajo, vključno s tistimi, ki so pod nadzorom nekaterih tretjih držav, ob upoštevanju meril, ki jih pripravi Odbor glede ponudnikov medijskih storitev zunaj Unije. V ta namen bi lahko zajemale ureditve v zvezi z vključevanjem priznanih organizacij civilne družbe, vključno z organizacijami za preverjanje dejstev, v pregledovanje izjav, po potrebi pa tudi nacionalnih regulativnih organov ali teles ali koregulativnih ali samoregulativnih organov.

- (54) S to uredbo se priznava pomen koregulativnih in samoregulativnih mehanizmov v okviru zagotavljanja medijskih storitev na zelo velikih spletnih platformah. Taki mehanizmi pomenijo neke vrste prostovoljne pobude, na primer v obliki kodeksov ravnanja, ki ponudnikom medijskih storitev ali njihovim predstavnikom omogočajo, da med seboj in zase sprejmejo skupne smernice, med drugim v zvezi z etičnimi standardi, odpravljanjem napak ali obravnavanjem pritožb. Zanesljiva, vključujoča in splošno sprejeta medijska samoregulacija je učinkovito jamstvo kakovosti in strokovnosti medijskih storitev ter je ključnega pomena za zaščito uredniške integritete.
- (55) Ponudniki zelo velikih spletnih platform bi morali sodelovati v dialogu s ponudniki medijskih storitev, ki spoštujejo standarde verodostojnosti in preglednosti ter menijo, da ponudniki zelo velikih spletnih platform njihove vsebine večkrat omejijo ali začasno onemogočijo brez zadostnih razlogov, da bi našli sporazumno rešitev za odpravo kakršnih koli neupravičenih omejitev ali začasnih onemogočitev in bi se jim v prihodnje izognili. Ponudniki zelo velikih spletnih platform bi morali pri takšnih izmenjavah sodelovati v dobri veri, pri čemer bi morali posebno pozornost nameniti zaščiti svobode medijev in svobode obveščanja. Odbor bi moral Komisiji sporočiti svoja mnenja o izidu dialoga. Komisija bi lahko ta mnenja upoštevala v okviru izvrševanja Uredbe (EU) 2022/2065.
- (56) Odbor bi moral ob upoštevanju koristne vloge, ki jo ima skupina ERGA pri spremljanju zagotavljanja skladnosti podpisnikov kodeksa ravnanja EU glede dezinformacij, vsaj enkrat letno organizirati strukturiran dialog med ponudniki zelo velikih spletnih platform, predstavniki ponudnikov medijskih storitev in predstavniki civilne družbe, da bi spodbudili dostop do raznolikih ponudb neodvisnih medijev na zelo velikih spletnih platformah, razpravljali o izkušnjah in dobrih praksah v zvezi z uporabo ustreznih določb te uredbe, med drugim v zvezi s postopkom moderiranja, ki ga izvajajo zelo velike spletne platforme, ter spremljali upoštevanje samoregulativnih pobud, namenjenih zaščiti uporabnikov pred škodljivimi vsebinami, vključno s tistimi, ki so namenjene boju proti dezinformacijam. Komisija bi lahko poročila o rezultatih takih strukturiranih dialogov po potrebi preučila pri ocenjevanju sistemskih in nastajajočih vprašanj po vsej Uniji v okviru izvrševanja Uredbe (EU) 2022/2065 ter bi lahko Odbor zaprosila, da jo pri tem podpre.
- (57) Prejemniki medijskih storitev, s katerimi se zagotavljajo programi, bi morali imeti možnost, da v skladu s svojimi željami učinkovito izberejo vsebine, ki jih želijo gledati ali poslušati. Vendar pa bi lahko bila njihova svoboda pri izbiri vsebin omejena s poslovnimi praksami v medijskem sektorju, kot so sporazumi o prednostnem razvrščanju vsebin med ponudniki medijskih storitev in izdelovalci naprav ali ponudniki uporabniških vmesnikov, ki nadzorujejo ali upravljajo dostop do medijskih storitev, s katerimi se zagotavljajo programi, kot so povezani televizorji ali avtomobilski avdio sistemi. Prednostno razvrščanje se lahko izvaja na primer na začetnem zaslonu naprave, z nastavitvami strojne opreme ali bližnjicami v programski opremi, aplikacijami in področji iskanja, ki vplivajo na vedenje prejemnikov, saj jih lahko neupravičeno spodbujajo k izbiri določenih medijskih ponudb pred drugimi. Izbira uporabnika bi lahko bila omejena tudi z zaprtimi krogi predhodno nameščenih aplikacij. Uporabniki bi morali imeti možnost, da kadar koli na preprost, enostavno dostopen in uporabniku prijazen način spremenijo konfiguracijo, med drugim privzete nastavitve naprave, kot je daljinski upravljalnik, ali uporabniški vmesnik, ki

nadzoruje ali upravlja dostop do medijskih storitev, s katerimi se zagotavljajo programi, in njihovo uporabo. To bi bilo treba razumeti tako, da zajema vse prilagoditvene značilnosti naprav ali uporabniških vmesnikov, ki usmerjajo ali vodijo uporabnike pri izbiri medijskih storitev ali vsebin, do katerih želijo dostopati, in jim omogočajo, da take storitve ali vsebine najdejo ali odkrijejo, ob upoštevanju cilja pravičnega dostopa do medijskih storitev v vsej njihovi raznolikosti z vidika uporabnikov in ponudnikov medijskih storitev. Ta pravica se ne bi smela razširiti na posamezne elemente, kot so programi, v okviru kataloga storitev na zahtevo, ter ne vpliva na ukrepe za zagotovitev ustrezne postavitve avdiovizualnih medijskih storitev splošnega pomena v ospredje, s katerimi se izvaja člen 7a Direktive 2010/13/EU pa tudi tiste, ki izvajajo člen 7b navedene direktive, in ki so sprejeti ob upoštevanju legitimnih preudarkov glede javnega reda. Proizvajalci, razvijalci in uvozniki bi morali biti zmožni dokazati, da je funkcionalnost, ki se zahteva pri dajanju zadevnih proizvodov na trg, dejansko uporabniku prijazna. Države članice bi morale z ustreznimi ukrepi zagotoviti, da so naprave in vmesniki, ki jih zadevni akterji na trgu dajo na njihov trg, skladni z ustreznimi zahtevami iz te uredbe. To bi bilo mogoče doseči s spremljanjem uporabe in učinkovitosti ukrepov, ki jih sprejmejo taki akterji na trgu.

- (58) Vizualna identiteta ponudnikov medijskih storitev je sestavljena iz blagovnih znamk, logotipov, zaščitene blagovnih znamk ali drugih značilnih lastnosti in prejemnikom medijskih storitev, ki zagotavljajo programe, omogoča, da brez težav ugotovijo, kdo ima uredniško odgovornost za storitev. Vizualna identiteta je za ponudnike medijskih storitev tudi ključno konkurenčno sredstvo, ki jim omogoča, da na trgu diferencirajo lastno medijsko ponudbo. Zato je pomembno, da se, kadar uporabniki dostopajo do svojih medijskih storitev prek različnih naprav in uporabniških vmesnikov, ohranijo vizualne identitete ponudnikov medijskih storitev, ki zagotavljajo programe. V ta namen bi morali proizvajalci, razvijalci in uvozniki naprav in uporabniških vmesnikov zagotoviti, da vizualne identitete takih ponudnikov medijskih storitev niso odstranjene ali spremenjene.
- (59) Da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje pri zagotavljanju različnih medijskih storitev, ki zagotavljajo programe, glede na tehnološki razvoj na notranjem trgu in da bi zagotovili pravični dostop do medijskih storitev v vsej njihovi raznolikosti, je treba spodbujati razvoj skupnih usklajenih standardov za naprave in uporabniške vmesnike, s katerimi se nadzorujeta ali upravljata dostop do medijskih storitev, s katerimi se zagotavljajo programi ali prenašajo digitalni signali, po katerih se vsebine prenašajo od vira do cilja, in njihova uporaba. V tem okviru se je treba izogniti temu, da bi zaradi različnih tehničnih standardov nastajali ovire in dodatni stroški za panogo in potrošnike, hkrati pa je treba spodbujati razvoj rešitev za izvajanje obstoječih obveznosti v zvezi z medijskimi storitvami.
- (60) Različni zakonodajni, regulativni ali upravni ukrepi bi lahko bili upravičeni in spodbudni za pluralnost medijev. Vendar bi lahko nekateri ukrepi otežili ali zmanjšali privlačnost uresničevanja svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev v medijskem sektorju, kar je škodljivo za pluralnost medijev ali uredniško neodvisnost ponudnikov medijskih storitev, ki delujejo na notranjem trgu. Lahko gre za različne ukrepe, na primer pravila za omejitev lastništva medijskih podjetij s strani drugih podjetij, dejavnih v medijskem sektorju ali sektorjih, ki niso povezani z mediji. Vključujejo tudi odločitve v zvezi z licenciranjem, kot je preključ ali otežitev podaljšanja licenc ponudnikov medijskih storitev, ter odločitve v zvezi z odobritvijo ali predhodnim obveščanjem ponudnikov medijskih storitev. Da bi zmanjšali njihov morebitni negativni učinek na pluralnost medijev ali uredniško neodvisnost ponudnikov medijskih storitev, ki delujejo na notranjem trgu, in okrepili pravno varnost na notranjem trgu medijskih storitev, je pomembno, da so taki ukrepi skladni z načeli objektivne utemeljitve, preglednosti, nediskriminacije in sorazmernosti. Upravne ukrepe, ki bi lahko vplivali na pluralnost medijev ali uredniško neodvisnost, bi bilo treba sprejeti v predvidljivih časovnih okvirih. Taki časovni okviri bi morali biti dovolj dolgi, da bi ponudniki medijskih storitev lahko ustrezno ocenili ukrepe in njihove predvidljive posledice. Poleg tega bi morali imeti ponudniki medijskih storitev, na katere regulativni ali upravni ukrepi posamično in neposredno vplivajo, pravico, da zoper take ukrepe vložijo pritožbo pred neodvisnim pritožbenim organom. Če pritožbeni organ ni sodišče, bi moral imeti na voljo ustrezna sredstva, ki jih potrebuje za učinkovito delovanje.
- (61) Brez poseganja v uporabo pravil Unije o konkurenci in državni pomoči ter nacionalnih ukrepov, sprejetih v skladu s takimi pravili, je ključno, da je Odbor pooblaščen za izdajo mnenja, kadar je verjetno, da bodo nacionalni regulativni ali upravni ukrepi znatno vplivali na delovanje ponudnikov medijskih storitev na notranjem trgu. Mnenja odbora bi morala biti osredotočena na nacionalne ukrepe, ki bi lahko ovirali dejavnosti ponudnikov medijskih storitev na notranjem trgu, na primer s preprečevanjem ali oviranjem njihovega delovanja na tak način, da bi bilo zagotavljanje njihovih medijskih storitev na danem trgu resno ogroženo. To bi se lahko zgodilo, kadar je nacionalni upravni ukrep naslovljen posebej na ponudnika medijskih storitev, ki svoje storitve zagotavlja v več kot eni državi

članici, ali kadar zadeva ponudnika medijskih storitev, ki – med drugim zaradi svojih tržnih deležev, dosega občinstva ali ravni kroženja – pomembno vpliva na oblikovanje javnega mnenja v zadevni državi članici, in takim ponudnikom medijskih storitev preprečuje, da bi učinkovito delovali na določenem trgu ali vstopili na nov trg. Odbor lahko taka mnenja izda na lastno pobudo in bi jih moral izdati na zahtevo Komisije. Odbor bi moral na zahtevo posamično in neposredno prizadetih ponudnikov medijskih storitev izdajati tudi mnenja o takih ukrepih. V ta namen bi moral zadevni ponudnik medijskih storitev Odboru predložiti ustrezno utemeljeno zahtevo. Zadevni ponudnik medijskih storitev bi moral v svoji zahtevi predvsem navesti, ali je že izčrpal vsa razpoložljiva nacionalna pravna sredstva z izpodbijanjem spornih ukrepov pred nacionalnimi sodišči ali drugimi pristojnimi nacionalnimi organi ali telesi ter vrsto odločitve ali odločitev, ki so bile rezultat tega postopka. Zadevni ponudnik medijskih storitev v zahtevku moral navesti tudi razloge, zaradi katerih meni, da izpodbijani ukrep ali ukrepi znatno vplivajo na njegovo delovanje na notranjem trgu, ter razloge, zaradi katerih meni, da tak ukrep ali ukrepi neposredno in posamično vplivajo na njegov pravni položaj.

- (62) Koncentracije na medijskih trgih se po Uniji ocenjujejo različno z vidika pluralnosti medijev. Pravila in postopki v zvezi z ocenjevanjem koncentracij na medijskem trgu se po Uniji razlikujejo. Nekatere države članice se zanašajo le na ocene konkurence, druge pa imajo namenske okvire za posebno oceno koncentracij v zvezi s pluralnostjo medijev. Med slednjimi obstajajo precejšnje razlike. V nekaterih primerih se nadzorujejo vse medijske transakcije, ne glede na to, ali dosegajo določene pragove, v drugih primerih pa se ocena izvede le, če so preseženi posebni pragovi ali izpolnjena nekatera kvalitativna merila. Na primer, za namene take ocene nekatere države članice uporabljajo multiplikatorje prihodkov, da bi zagotovile, da nevarnost za konkurenco ne bo ostala neodkrita in bo nadzorovana tudi, če imajo zadevne medijske hiše nizke prihodke. Razlike obstajajo tudi pri postopkih, ki se uporabljajo za nadzor nad tržnimi transakcijami za namene pluralnosti medijev, kjer obstajajo. Ta nadzor pogosto izvaja medijski regulator neodvisno na podlagi samostojne ocene ali pa medijskega regulatorja vanj vključi pristojni organ na podlagi mnenja, ki je lahko v obliki samostojnega prispevka ali pisnih stališč ali pripomb v okviru tekoče ocene. Nekatera nacionalna pravila ministrstvom ali vladnim organom omogočajo poseganje v nadzor medijskih trgov iz gospodarskih razlogov, od zaščite pluralnosti medijev do zaščite javne varnosti ali drugih splošnih interesov.
- (63) Razlike in pomanjkanje usklajenosti med pravili in postopki držav članic, ki se uporabljajo za koncentracije na medijskih trgih, lahko povzročijo pravno negotovost ter regulativna, upravna ali gospodarska bremena za medijska podjetja, ki želijo delovati čezmejno, kar izkrivlja konkurenco na notranjem trgu medijskih storitev. V nekaterih primerih lahko nacionalni ukrepi na tem področju dejansko preprečijo, da bi medijsko podjetje s sedežem v Uniji vstopilo na drug nacionalni trg, pri čemer pa ti ukrepi niso resnično namenjeni spodbujanju pluralnosti medijev⁽¹⁷⁾. Namesto večje pluralnosti medijev bi se lahko s tem okrepila oligopolna dinamika medijskih trgov. Da bi zmanjšali ovire, ki ponudnikom medijskih storitev preprečujejo delovanje na notranjem trgu, je pomembno, da se v tej uredbi določi skupni okvir za ocenjevanje koncentracij na medijskih trgih v Uniji.
- (64) Mediji imajo odločilno vlogo pri oblikovanju javnega mnenja in zagotavljanju informacij državljanom, ki so pomembne za aktivno udeležbo v demokratičnih procesih. Zato bi morale države članice v svojem nacionalnem pravu neodvisno od ocen v okviru konkurenčnega prava določiti pravila in postopke, da bi omogočale oceno koncentracij na medijskih trgih, ki bi lahko bistveno vplivale na pluralnost medijev in uredniško neodvisnost. V zvezi s tem bi bilo treba pluralnost medijev razumeti kot možnost dostopa do različnih medijskih storitev in medijskih vsebin, ki odražajo različna mnenja, stališča in analize. Nacionalna pravila in postopki lahko vplivajo na svobodo zagotavljanja medijskih storitev na notranjem trgu in morajo biti ustrezno oblikovani ter pregledni, objektivni, sorazmerni in nediskriminatorni. Koncentracije na medijskih trgih, za katere veljajo taka pravila, bi bilo treba razumeti kot koncentracije, ki bi lahko privedle do tega, da bi en sam subjekt obvladoval ali imel pomembne interese na zadevnem trgu in tako znatno vplival na oblikovanje javnega mnenja na določenem medijskem trgu v eni ali več državah članicah. Pomembno merilo, ki ga je treba upoštevati, je zmanjšanje nasprotujočih si stališč na zadevnem trgu zaradi koncentracije medijskega trga.

⁽¹⁷⁾ Sodba Sodišča z dne 3. septembra 2020, Vivendi SA/Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni, C-719/18, ECLI:EU:C:2020:627.

- (65) V oceno učinka koncentracij na medijskem trgu na pluralnost medijev in uredniško neodvisnost bi morali biti vključeni nacionalni regulativni organi ali telesa, ki imajo specifično strokovno znanje na področju pluralnosti medijev, kadar niso že sami imenovani organi ali telesa. Sodelovanje teh nacionalnih regulativnih organov ali teles bi moralo biti bistveno, na primer z zagotavljanjem, da se njihova stališča upoštevajo pri oceni konkurence. Za spodbujanje pravne varnosti in zagotovitev, da so nacionalna pravila in postopki, ki omogočajo oceno koncentracij na medijskem trgu, ki bi lahko znatno vplivali na pluralnost medijev in uredniško neodvisnost, resnično usmerjeni v zaščito pluralnosti medijev in uredniške neodvisnosti, je bistveno, da se vnaprej določijo objektivna, nediskriminatorna in sorazmerna merila za prigrisitev koncentracij na medijskem trgu ter oceno njihovega učinka na pluralnost medijev in uredniško neodvisnost.
- (66) Kadar koncentracija na medijskem trgu pomeni koncentracijo, ki spada na področje uporabe Uredbe (ES) št. 139/2004, uporaba te uredbe ali kakršnih koli pravil in postopkov, ki jih države članice sprejmejo na podlagi te uredbe, ne bi smela vplivati na uporabo člena 21(4) Uredbe (ES) št. 139/2004 in bi morala biti ločena od nje. Vsi ukrepi, ki jih imenovani ali vključeni nacionalni regulativni organi ali telesa ali vpletenih nacionalnih regulativnih organov ali teles sprejmejo na podlagi svoje ocene koncentracij na medijskem trgu, ki bi lahko znatno vplivali na pluralnost medijev in uredniško neodvisnost, bi zato morali biti namenjeni zaščiti pravno utemeljenih interesov v smislu člena 21(4), drugi pododstavek, Uredbe (ES) št. 139/2004 ter bi morali biti v skladu s splošnimi načeli in drugimi določbami prava Unije. Ta uredba ne bi smela posegati v podrobnejša nacionalna pravila, ki se uporabljajo za koncentracije na medijskem trgu in se izvajajo zlasti na regionalni ali lokalni ravni.
- (67) Odbor bi moral biti pooblaščen, da poda mnenja o osnutkih ocen imenovanih nacionalnih regulativnih organov ali osnutkih mnenj vključenih nacionalnih regulativnih organov ali teles, kadar bi lahko koncentracije na medijskem trgu verjetno vplivale na delovanje notranjega trga medijskih storitev. Tako bi bilo na primer, kadar take koncentracije vključujejo pripojitve podjetja, ki ima sedež v drugi državi članici ali deluje čezmejno, ali pripojitve s strani takega podjetja ali povzročijo, da ponudniki medijskih storitev pomembno vplivajo na oblikovanje javnega mnenja na določenem medijskem trgu s potencialnim vplivom na občinstvo na notranjem trgu. Kadar zadevni organi ali telesa na nacionalni ravni niso ocenili ali niso mogli oceniti vpliva koncentracije na medijskem trgu na pluralnost medijev in uredniško neodvisnost ali kadar se nacionalni regulativni organi ali telesa z Odborom niso posvetovali v zvezi s koncentracijo na medijskem trgu, za katero se šteje, da bi verjetno vplivala na delovanje notranjega trga medijskih storitev, bi Odbor lahko na lastno pobudo podal mnenje in bi ga moral podati na zahtevo Komisije. V zvezi s tem bi morala Komisija ohraniti možnost, da izda svoja mnenja.
- (68) Da bi se zagotovili pluralistični medijski trgi, bi morali nacionalni organi ali telesa in Odbor upoštevati elemente iz te uredbe. Natančneje bi morali nacionalni organi ali telesa in odbor v takih ocenah upoštevati pričakovani učinek koncentracij medijskega trga na pluralnost medijev, vključno zlasti z učinkom, ki ga imajo na oblikovanje javnega mnenja, ob upoštevanju spletnega okolja. V zvezi s tem in zlasti kadar je to ustrezno za oceno morebitnega vpliva na oblikovanje javnega mnenja na pomembnih delih določenega medijskega trga, bi nacionalni organi ali telesa ter Odbor morali upoštevati tudi geografski doseg subjektov, vključenih v koncentracijo na medijskem trgu. Hkrati bi bilo treba proučiti, ali bi bile po zadevni koncentraciji na medijskem trgu na zadevnih trgih še naprej prisotne druge medijske hiše, ki bi zagotavljale drugačne in alternativne vsebine. Ocena zaščitnih ukrepov za uredniško neodvisnost bi morala vključevati proučitev morebitnih tveganj za neupravičeno vmešavanje bodočega lastnika, vodstva ali upravljalvske strukture v uredniške odločitve prevzetega ali združenega subjekta. Nacionalni organi ali telesa in Odbor bi morali upoštevati tudi obstoječe ali predvidene notranje zaščitne ukrepe, namenjene ohranjanju etičnih in strokovnih standardov ter neodvisnosti uredniških odločitev v udeleženi medijskih podjetjih. Nacionalni organi ali telesa in Odbor bi morali pri ocenjevanju možnih vplivov koncentracij medijskega trga na pluralnost medijev in uredniško neodvisnost upoštevati tudi učinke zadevne koncentracije na gospodarsko vzdržnost subjekta ali subjektov, ki so predmet koncentracije, in ali bi bili ti brez koncentracije gospodarsko vzdržni v smislu, da bi lahko srednjeročno še naprej zagotavljali in nadalje razvijali finančno vzdržne, z ustreznimi sredstvi podprte in tehnološko prilagojene kakovostne medijske storitve na trgu. Kadar je ustrezno, bi bilo treba upoštevati tudi zaveze, ki jih lahko ponudi katera koli od vključenih strani, da se zagotovi, da zadevna koncentracija na medijskem trgu zagotavlja

pluralnost medijev in uredniško neodvisnost. Kadar je ustrezno, bi morali nacionalni organi ali telesa pri svojih ocenah in Odbor pri svojih mnenjih upoštevati tudi ugotovitve iz letnih poročil Komisije o pravni državi v zvezi s pluralnostjo in svobodo medijev.

- (69) Merjenje občinstva neposredno vpliva na dodeljevanje oglaševalskih sredstev in cene oglaševanja, ki je za medijski sektor ključni vir prihodkov. Je ključno orodje za ocenjevanje uspešnosti medijskih vsebin in razumevanje preferenc občinstva za načrtovanje prihodnje produkcije vsebin. Zato bi bilo treba akterjem na medijskem trgu, zlasti ponudnikom medijskih storitev in oglaševalcem, omogočiti, da se oprejo na objektivne in primerljive podatke o občinstvu, ki temeljijo na preglednih, nepristranskih in preverljivih rešitvah za merjenje občinstva. Merjenje občinstva bi moralo načeloma potekati v skladu s splošno priznanimi panožnimi samoregulativnimi mehanizmi. Vendar pa nekateri novi akterji, ki so se pojavili v medijskem ekosistemu, kot so spletne platforme, ne spoštujejo panožnih standardov ali dobrih praks, dogovorjenih z ustreznimi panožnimi samoregulativnimi mehanizmi, in zagotavljajo svoje lastniške storitve merjenja, ne da bi dali na voljo informacije o svojih metodologijah. To bi lahko privedlo do neprimerljivosti rešitev za merjenje občinstva, nesorazmerja informacij med akterji na medijskem trgu in morebitnega izkrivljanja trga v škodo enakih možnosti ponudnikov medijskih storitev na trgu. Zato je pomembno, da sistemi in metodologije za merjenje občinstva, ki so na voljo na trgu, zagotavljajo ustrezno raven preglednosti, nepristranskosti, vključevanja, sorazmernosti, nediskriminacije, primerljivosti in preverljivosti.
- (70) Zadevni udeleženci na trgu so se tradicionalno dogovorili o sklopu merilnih metodologij za pregledno in zanesljivo merjenje občinstva ter razvoj nepristranskih in zaupanja vrednih meril, ki se bodo uporabljala pri ocenjevanju uspešnosti medijskih in oglaševalskih vsebin. Te metodologije merjenja se odražajo v ustreznih panožnih standardih in najboljših praksah ali pa jih organizirajo in konsolidirajo samoregulativni organi, kot so skupni panožni odbori, ki so ustanovljeni v več državah članicah in združujejo vse ključne deležnike, ki delujejo v medijskem in oglaševalskem sektorju. Da bi se povečale preverljivost, zanesljivost in primerljivost metodologij za merjenje občinstva, zlasti na spletu, bi bilo treba določiti obveznosti glede preglednosti za ponudnike lastniških sistemov za merjenje občinstva, ki ne spoštujejo ustreznih panožnih standardov in dobrih praks ali sektorskih meril, dogovorjenih v ustreznih samoregulativnih organih. Na podlagi teh obveznosti bi morali taki akterji na zahtevo in v največji možni meri oglaševalcem in ponudnikom medijskih storitev ali strankam, ki delujejo v njihovem imenu, predložiti informacije z opisom metodologij, uporabljenih za merjenje občinstva. Take informacije bi lahko vključevale velikost izmerjenega vzorca, opredelitev merjenih kazalnikov, metrike, merilne metode, obdobje merjenja, obseg merjenja in dovoljeno stopnjo napake. Da bi zagotovili ustrezno raven učinkovitosti te obveznosti glede preglednosti in spodbudili zaupanje lastniških sistemov za merjenje občinstva, bi morale biti metodologije in njihova uporaba vsako leto predmet neodvisnih revizij. Poleg tega je za lažje doseganje enakih konkurenčnih pogojev ter spodbujanje jasnosti in tekmovalnosti ustreznih informacij, ki se zagotavljajo trgu, ključno, da so na voljo rezultati merjenja občinstva. Zato bi morali imeti ponudniki medijskih storitev možnost, da od ponudnikov lastniških sistemov za merjenje občinstva zahtevajo, da zagotovijo informacije o rezultatih merjenja občinstva njihovih medijskih vsebin in storitev. Ponudniki lastniških sistemov za merjenje občinstva bi morali zlasti zagotoviti, da se te informacije zagotovijo v standardni obliki, vključujejo ustrezne nezbirne podatke ter so visokokakovostne in podrobne ter ponudnikom medijskih storitev, ki informacije zahtevajo, omogočajo učinkovito in smiselno oceno dosega in učinkovitosti njihovih medijskih vsebin in storitev. Potrebo po povečanju preglednosti in tekmovalnosti lastniških sistemov za merjenje občinstva bi bilo treba uskladiti s svobodo ponudnikov sistemov za merjenje občinstva, da v okviru svobode gospodarske pobude razvijejo lastne sisteme merjenja. Obveznosti glede preglednosti, ki bi jih morali ponudniki sistemov za merjenje občinstva spoštovati v skladu s to uredbo, zlasti ne bi smele posegati v varstvo poslovnih skrivnosti ponudnikov za merjenje občinstva, kot so opredeljene v Direktivi (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁸⁾. Obveznosti, naložene s to uredbo, tudi ne bi smele posegati v obveznosti, ki veljajo za ponudnike storitev merjenja občinstva na podlagi Uredbe (EU) 2019/1150 ali Uredbe (EU) 2022/1925 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁹⁾, vključno s tistimi v zvezi z razvrščanjem, dajanjem prednosti lastnim izdelkom in storitvam ali zagotavljanjem dostopa do orodij za merjenje uspešnosti in ustreznih podatkov.

⁽¹⁸⁾ Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem (UL L 157, 15.6.2016, str. 1).

⁽¹⁹⁾ Uredba (EU) 2022/1925 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2022 o tekmovalnih in pravičnih trgih v digitalnem sektorju in spremembi direktiv (EU) 2019/1937 in (EU) 2020/1828 (akt o digitalnih trgih) (UL L 265, 12.10.2022, str. 1).

- (71) Kodeksi ravnanja, ki jih ponudniki medijskih storitev ali organizacije ali združenja, ki jih zastopajo, pripravijo skupaj s ponudniki medijskih storitev in ponudniki spletnih platform ter organizacijami, ki jih zastopajo, in drugimi ustreznimi deležniki, bi lahko prispevali k učinkoviti uporabi te uredbe in bi jih bilo zato treba spodbujati. Samoregulativni mehanizmi, splošno priznani v medijski industriji, se že uporabljajo za spodbujanje visokih standardov kakovosti na področju merjenja občinstva in zagotavljajo nepristranskost merjenja ter primerljivost rezultatov. Njihov nadaljnji razvoj bi se lahko štel za učinkovito orodje, da bi se na panožni ravni dogovorili o praktičnih rešitvah, potrebnih za zagotavljanje skladnosti sistemov za merjenje občinstva in njihovih metodologij z načeli preglednosti, nepristranskosti, vključevanja, sorazmernosti, nediskriminacije, primerljivosti in preverljivosti. Pri pripravi takšnih kodeksov ravnanja bi se lahko v posvetovanju z vsemi zadevnimi deležniki in zlasti ponudniki medijskih storitev in ponudniki spletnih platform upoštevali zlasti vse večja digitalizacija medijskega sektorja in potreba po vse večji primerljivosti različnih rešitev za merjenje občinstva, ki so na voljo na trgu. Dejansko je primerljivost rezultatov merjenja občinstva ključna za doseganje enakih konkurenčnih pogojev za akterje na medijskem trgu, saj ponudnikom medijskih storitev in oglaševalcem omogoča, da bolje ocenijo uspešnost svoje ponudbe, do katere uporabniki vse pogosteje dostopajo na različnih napravah in platformah. Zato bi bilo treba zadevne akterje iz industrije spodbujati k uporabi kodeksov ravnanja in drugih samoregulativnih mehanizmov za spodbujanje razvoja rešitev za merjenje občinstva, ki so primerljive med različnimi mediji in platformami. Poleg tega bi morali takšni kodeksi ravnanja spodbujati tudi razvoj rešitev, ki bi zagotavljale ustrezno merjenje občinstva malih ponudnikov medijskih storitev.
- (72) Javna sredstva, dodeljena za državno oglaševanje in javna naročila blaga ali storitev so pomemben vir prihodkov za številne ponudnike medijskih storitev in ponudnike spletnih platform, kar prispeva k njihovi gospodarski vzdržnosti. Da se zagotovijo enake možnosti na notranjem trgu bi moral biti dostop do teh sredstev nediskriminatorno zagotovljen vsem ponudnikom medijskih storitev ali ponudnikom spletnih platform iz katere koli države članice, ki lahko ustrezno dosežejo določeno ali vso zadevno javnost. Poleg tega bi lahko zaradi javnih sredstev, dodeljenih za državno oglaševanje in javna naročila blaga ali storitev, ponudniki medijskih storitev in ponudniki spletnih platform postali ranljivi za neprimeren državni vpliv ali pristranske interese v škodo svobode opravljanja storitev in temeljnih pravic. Nepregledno in pristransko dodeljevanje takih sredstev je zato močno orodje za vplivanje na uredniško svobodo ponudnikov medijskih storitev, njihovo „ugrabitve“ ali prikrito subvencioniranje, da bi pridobili nepošteno politično ali komercialno prednost ali naklonjeno poročanje. Javna sredstva, dodeljena za državno oglaševanje in javna naročila blaga ali storitev, v nekaterih pogledih ureja razdrobljen okvir ukrepov, specifičnih za medije, in pravil Unije o javnem naročanju, ki ne zagotavljajo zadostne zaščite pred prednostno ali pristransko porazdelitvijo. Natančneje, Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁰⁾ se ne uporablja za javna naročila storitev za pridobitev, pripravo, produkcijo ali koprodukcijo programskega gradiva, namenjenega avdiovizualnim medijskim storitvam ali radijskim medijskim storitvam. Pravila o javnih sredstvih, dodeljenih za državno oglaševanje in javna naročila blaga ali storitev, kadar obstajajo, se med državami članicami močno razlikujejo. To bi lahko povzročilo asimetrijo informacij za akterje na medijskem trgu in negativno vpliva na čezmejno gospodarsko dejavnost na notranjem trgu medijskih storitev. Najpomembneje pa bi se lahko izkrivljalo konkurenco, odvrčalo od naložb in uničevalo enake konkurenčne pogoje na notranjem trgu medijskih storitev.
- (73) Da bi se zagotovila neizkrivljena konkurenca med ponudniki medijskih storitev in spletnimi platformami ter preprečilo tveganje prikritih subvencij in neprimerne političnega vplivanja na medije, je treba določiti skupne zahteve glede preglednosti, objektivnosti, sorazmernosti in nediskriminacije pri dodeljevanju javnih sredstev ali drugih državnih sredstev ponudnikom medijskih storitev in ponudnikom spletnih platform za namen državnega oglaševanja ali nakupa blaga ali storitev od njih zunaj okvira državnega oglaševanja, na primer avdiovizualne produkcije, podatkov o trgu ter storitvah svetovanja ali usposabljanja. Kadar je mogoče, ob ustreznem upoštevanju nacionalnih in lokalnih posebnosti posameznih medijskih trgov ter nacionalnih modelov upravljanja in delitve pristojnosti med nacionalno, regionalno in lokalno ravno v državah članicah, ob upoštevanju zlasti zneska dodeljenih državnih sredstev in števila potencialnih ponudnikov zadevnih oglaševalskih storitev ali zadevnega blaga ali storitev zunaj okvira oglaševanja, bi moral biti cilj takega dodeljevanja zagotoviti pluralnost medijev, zlasti s tem, ko imajo od njega koristi različni ponudniki medijskih storitev in ponudniki spletnih platform. Takšno dodeljevanje ne bi smelo privedi do neupravičenih in nesorazmernih prednosti za nekatere ponudnike. Za zagotovitev visoke ravni preglednosti je pomembno, da so merila in postopki, ki se uporabljajo za dodeljevanje javnih sredstev

⁽²⁰⁾ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

ponudnikom medijskih storitev in ponudnikom spletnih platform za namene državnega oglaševanja in javnih naročil blaga ali storitev, vnaprej javno dostopni elektronsko in na uporabniku prijazen način. Skupne zahteve v zvezi z državnim oglaševanjem in javnimi naročili blaga ali storitev bi morale zajemati dodeljevanje javnih sredstev neposredno in posredno, na primer prek specializiranih posrednikov, kot so oglaševalske agencije in ponudniki oglaševalskih izmenjav. Določiti je treba tudi skupne zahteve za objavo informacij o prejemnikih državnih oglaševalskih sredstev in porabljenih zneskih. Pomembno je, da države članice zagotovijo, da so potrebne informacije v zvezi z državnim oglaševanjem javno dostopne v elektronski obliki z enostavnim ogledom, dostopom in prenosom, v skladu s pravili Unije in nacionalnimi pravili o poslovni tajnosti. Nacionalni regulativni organi ali telesa ali drugi neodvisni pristojni organi ali telesa v državah članicah morajo tudi spremljati dodeljevanje javnih sredstev za državno oglaševanje ponudnikom medijskih storitev in ponudnikom spletnih platform ter o tem poročati. Na zahtevo nacionalnih regulativnih organov ali teles ali drugih pristojnih neodvisnih organov ali teles bi jim morali javni organi in subjekti zagotoviti dodatne informacije, potrebne za oceno točnosti objavljenih informacij ter uporabe meril in postopkov, ki se uporabljajo za dodeljevanje takih sredstev. Ta uredba ne bi smela vplivati na uporabo pravil Unije o javnih naročilih in državni pomoči.

- (74) Komisija bi morala zagotoviti, da se tveganja za delovanje notranjega trga medijskih storitev neodvisno in stalno spremlja v okviru prizadevanj za izboljšanje delovanja notranjega trga medijskih storitev (v nadaljnjem besedilu: spremljanje). Cilj spremljanja bi moral biti zagotavljanje podrobnih podatkov in kvalitativnih ocen, tudi v zvezi s stopnjo koncentracije medijskega trga na nacionalni in regionalni ravni ter tveganji za tuje manipuliranje z informacijami in vmešavanje. Izvajati bi ga moral neodvisni specializiran akademski subjekt v sodelovanju z raziskovalci iz držav članic, na podlagi zanesljivega seznama ključnih kazalnikov uspešnosti in metodoloških zaščitnih ukrepov. Komisija bi morala v posvetovanju z Odborom razviti in redno posodabljati te ključne kazalnike uspešnosti in metodološke zaščitne ukrepe. Glede na hitro razvijajočo se naravo tveganj in tehnološki razvoj na notranjem medijskem trgu bi bilo treba med spremljanjem ocenjevati predvideno ekonomsko upravičenost notranjega medijskega trga, da bi opozorili na ranljivosti v zvezi s pluralnostjo medijev in uredniško neodvisnostjo ter pomagali pri prizadevanjih za izboljšanje upravljanja, kakovosti podatkov in obvladovanja tveganj. Spremljanje bi moralo zajemati zlasti raven čezmejnih dejavnosti in naložb, regulativno sodelovanje in zblíževanje pri regulaciji medijev, ovire za zagotavljanje medijskih storitev, med drugim v digitalnem okolju, in položaj ponudnikov medijskih storitev v digitalnem okolju ter preglednost in pravičnost porazdelitve gospodarskih virov na notranjem trgu medijskih storitev. Spremljanje bi moralo upoštevati tudi širše trende na notranjem trgu medijskih storitev in nacionalnih medijskih trgih ter nacionalno pravo, ki vpliva na ponudnike medijskih storitev. Poleg tega bi moralo spremljanje zagotoviti splošni pregled ukrepov, ki jih ponudniki medijskih storitev sprejemajo za zagotovitev neodvisnosti uredniških odločitev, vključno s tistimi, ki so predlagani v Priporočilu (EU) 2022/1634, ter analizo njihovega potenciala za zmanjšanje tveganj za delovanje notranjega trga medijskih storitev. Za zagotovitev najvišjih standardov takega spremljanja bi moral biti ustrezno vključen Odbor, saj združuje subjekte s specializiranim strokovnim znanjem na področju medijskega trga. Poleg tega bi bilo treba pri spremljanju, kadar je to ustrezno, upoštevati ugotovitve Platforme Sveta Evrope za zaščito novinarstva in varnosti novinarjev ter hitrega odzivanja na kršitve svobode medijev zaradi njihove učinkovitosti pri prepoznavanju tveganj ali groženj novinarjem in ponudnikom medijskih storitev, ki lahko vplivajo tudi na notranji trg medijskih storitev.
- (75) Opozoriti je treba, da je Komisija dolžna spremljati uporabo te uredbe v skladu s svojo odgovornostjo na podlagi člena 17 PEU. V zvezi s tem je Komisija v sporočilu z dne 19. januarja 2017 z naslovom „Pravo EU: z boljšo uporabo do boljših rezultatov“ navedla, da je pomembno, da svoja prizadevanja za izvrševanje osredotoči na najpomembnejše kršitve prava Unije, ki vplivajo na interese državljanov in podjetij Unije, ter jih prednostno razvrsti.
- (76) Ker cilja te uredbe, in sicer zagotovitev pravilnega delovanja notranjega trga medijskih storitev, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, ker ne morejo imeti ali morda nimajo spodbud, da bi same dosegle potrebno harmonizacijo in sodelovanje, temveč se zaradi vse bolj digitalne in čezmejne produkcije, distribucije in uporabe medijskih vsebin ter edinstvene vloge medijskih storitev lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseg navedenega cilja.

- (77) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana z Listino, predvsem s členi 7, 8, 11, 16, 47, 50 in 52 Listine. Zato bi bilo treba to uredbo razlagati in uporabljati ob ustreznem spoštovanju navedenih pravic in načel. Zlasti se nobena določba te uredbe ne bi smela razlagati kot vmešavanje v svobodo obveščanja, uredniško svobodo ali svobodo tiska, kot so določene v nacionalnem ustavnem pravu, skladnim z Listino, ali spodbujanje držav članic k uvedbi zahtev za uredniško vsebino medijskih publikacij.
- (78) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²¹⁾ je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal 11. novembra 2022⁽²²⁾ –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Ta uredba določa skupna pravila za pravilno delovanje notranjega trga medijskih storitev in ustanavlja Evropski odbor za medijske storitve, ob hkratni zaščiti neodvisnosti in pluralnosti medijskih storitev.
2. Ta uredba ne vpliva na pravila, ki jih določajo:
 - (a) Direktiva 2000/31/ES;
 - (b) Direktiva (EU) 2019/790 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²³⁾;
 - (c) Uredba (EU) 2019/1150;
 - (d) Uredba (EU) 2022/2065;
 - (e) Uredba (EU) 2022/1925;
 - (f) Uredba (EU) 2024/900 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁴⁾;
 - (g) Direktiva (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁵⁾.
3. Ta uredba ne vpliva na možnost držav članic, da sprejmejo podrobnejša ali strožja pravila na področjih iz poglavja II, poglavja III, oddelek 5, in člena 25, če taka pravila zagotavljajo višjo raven zaščite medijske pluralnosti ali uredniške neodvisnosti v skladu s to uredbo in so v skladu s pravom Unije.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „medijska storitev“ pomeni storitev, kakor je opredeljena v členih 56 in 57 PDEU, kadar je glavni namen storitve ali njenega ločljivega dela zagotavljanje programov ali medijskih publikacij, pod uredniško odgovornostjo ponudnika medijskih storitev, splošni javnosti na kakršen koli način z namenom obveščanja, zabave ali izobraževanja;

⁽²¹⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

⁽²²⁾ UL C 487, 22.12.2022, str. 9.

⁽²³⁾ Direktiva (EU) 2019/790 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu in spremembi direktiv 96/9/ES in 2001/29/ES (UL L 130, 17.5.2019, str. 92).

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) 2024/900 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2024 o preglednosti in ciljanju v političnem oglaševanju (OJ L, 2024/900, 20.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj>).

⁽²⁵⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

- (2) „ponudnik medijske storitve“ pomeni fizično ali pravno osebo, katere poklicna dejavnost je zagotavljanje medijske storitve ter ki ima uredniško odgovornost za izbiro vsebine medijske storitve in določa način, na katerega je ta organizirana;
- (3) „ponudnik javne medijske storitve“ pomeni ponudnika medijske storitve, ki je na podlagi nacionalnega prava pooblaščen za opravljanje nalog javne storitve in prejema nacionalna javna sredstva za opravljanje takih nalog;
- (4) „program“ pomeni niz gibljivih slik ali zvokov, ki predstavlja posamezno poljubno dolgo enoto znotraj sporeda ali kataloga, ki ga oblikuje ponudnik medijske storitve;
- (5) „medijska publikacija“ pomeni medijsko publikacijo, kakor je opredeljena v členu 2, točka 4, Direktive (EU) 2019/790;
- (6) „audiovizualna medijska storitev“ pomeni audiovizualno medijsko storitev, kakor je opredeljena v členu 1(1), točka (a), Direktive 2010/13/EU;
- (7) „uredniška odločitev“ pomeni odločitev, ki se redno sprejema za izvajanje uredniške odgovornosti in je povezana z vsakodnevnim delovanjem ponudnika medijske storitve;
- (8) „uredniška odgovornost“ pomeni izvajanje učinkovitega nadzora nad izbiro programov ali medijskih publikacij in njihovo organizacijo za namene zagotavljanja medijske storitve, ne glede na obstoj odgovornosti za opravljeno storitev na podlagi nacionalnega prava;
- (9) „spletna platforma“ pomeni spletno platformo, kot je opredeljena v členu 3, točka (i), Uredbe (EU) 2022/2065;
- (10) „ponudnik zelo velike spletne platforme“ pomeni ponudnika spletne platforme, ki se šteje za zelo veliko spletno platformo na podlagi člena 33(4) Uredbe (EU) 2022/2065;
- (11) „storitev platforme za izmenjavo videov“ pomeni storitev platforme za izmenjavo videov, kakor je opredeljena v členu 1(1), točka (aa), Direktive 2010/13/EU;
- (12) „ponudnik platforme za izmenjavo videov“ pomeni ponudnika platforme za izmenjavo videov, kakor je opredeljen v členu 1(1), točka (da), Direktive 2010/13/EU;
- (13) „nacionalni regulativni organ ali telo“ pomeni kateri koli organ ali telo, ki ga imenuje država članica na podlagi člena 30 Direktive 2010/13/EU;
- (14) „uporabniški vmesnik“ pomeni storitev, ki nadzoruje ali upravlja dostop do medijskih storitev, ki zagotavljajo programe, in njihovo uporabo ter ki uporabnikom omogoča izbiro medijskih storitev ali vsebine;
- (15) „koncentracija na medijskem trgu“ pomeni koncentracijo, kakor je opredeljena v členu 3 Uredbe (ES) št. 139/2004, ki vključuje vsaj enega ponudnika medijske storitve ali enega ponudnika spletne platforme, ki zagotavlja dostop do medijskih vsebin;
- (16) „merjenje občinstva“ pomeni dejavnost zbiranja, tolmačenja ali drugačne obdelave podatkov o številu in značilnostih uporabnikov medijskih storitev ali uporabnikov vsebin na spletnih platformah za namene odločanja o dodeljevanju oglaševalskih sredstev, cenah, nabavah ali prodajah ali načrtovanju ali distribuciji medijskih storitev;
- (17) „lastniško merjenje občinstva“ pomeni merjenje občinstva, ki ni v skladu s panožnimi standardi in dobrimi praksami, dogovorjenimi s samoregulativnimi mehanizmi;
- (18) „javni organ ali subjekt“ pomeni nacionalno ali podnacionalno vlado, regulativni organ ali telo ali subjekt, ki ga neposredno ali posredno nadzira nacionalna ali podnacionalna vlada;
- (19) „državno oglaševanje“ pomeni prikazovanje, promocijo, objavljane ali razširjanje promocijskega ali samopromocijskega sporočila ali javne objave ali informacijske kampanje v okviru katere koli medijske storitve ali spletne platforme, običajno v zameno za plačilo ali kakšno drugo nadomestilo, s strani javnega organa ali subjekta, zanj ali v njegovem imenu;
- (20) „vdorna programska oprema za nadzor“ pomeni kateri koli izdelek z digitalnimi elementi, posebej zasnovan za izkoriščanje ranljivosti v drugih izdelkih z digitalnimi elementi, ki omogoča prikrit nadzor fizičnih ali pravnih oseb s spremljanjem, pridobivanjem, zbiranjem ali analiziranjem podatkov iz takih izdelkov ali od fizičnih ali pravnih oseb, ki uporabljajo take izdelke, tudi na nediskriminatoren način;
- (21) „medijska pismenost“ pomeni spretnosti, znanje in razumevanje, ki državljanom omogoča učinkovito in varno uporabo medijev, ki ni omejena na učenje o orodjih in tehnologijah, temveč je namenjena temu, da državljanom zagotovi spretnosti kritičnega razmišljanja, ki ga potrebujejo, da bi lahko ustrezno presojali, analizirali zapletene realnosti ter razlikovali med mnenji in dejstvi.

POGLAVJE II

PRAVICE IN DOLŽNOSTI PONUDNIKOV IN PREJEMNIKOV MEDIJSKIH STORITEV

Člen 3

Pravica prejemnikov medijskih storitev

Države članice spoštujejo pravico prejemnikov medijskih storitev do dostopa do pluralnosti uredniško neodvisnih medijskih vsebin in zagotovijo, da so v skladu s to uredbo vzpostavljeni okvirni pogoji za zaščito te pravice v korist svobodnega in demokratičnega govora.

Člen 4

Pravice ponudnikov medijskih storitev

1. Ponudniki medijskih storitev imajo pravico, da svoje gospodarske dejavnosti na notranjem trgu opravljajo brez omejitev, razen če so te dovoljene na podlagi prava Unije.
2. Države članice spoštujejo dejansko uredniško svobodo in neodvisnost ponudnikov medijskih storitev, medtem ko ti opravljajo svoje poklicne dejavnosti. Države članice, vključno z njihovimi nacionalnimi regulativnimi organi in telesi, ne posegajo v uredniške politike in uredniške odločitve ponudnikov medijskih storitev in nanje ne poskušajo vplivati.
3. Države članice zagotovijo učinkovito zaščito novinarskih virov in zaupnih komunikacij. Države članice ne sprejmejo nobenega od naslednjih ukrepov:
 - (a) ne obvežejo ponudnikov medijskih storitev ali njihovega uredniškega osebja, da razkrijejo informacije, ki so povezane z novinarskimi viri ali zaupnimi komunikacijami ali pa bi te lahko identificirale, ali katerih koli oseb, ki bi zaradi svojega rednega ali poklicnega odnosa s ponudnikom medijskih storitev ali njegovim uredniškim osebjem, lahko imele take informacije, da jih razkrijejo;
 - (b) ne pridržijo, kaznujejo, prestrežejo ali preverjajo ponudnikov medijskih storitev ali njihovega uredniškega osebja ali katerih koli oseb, ki bi zaradi svojega rednega ali poklicnega odnosa s ponudnikom medijskih storitev ali njegovim uredniškim osebjem lahko imele informacije, ki so povezane z novinarskimi viri ali zaupnimi komunikacijami ali pa bi te lahko identificirale, nikogar izmed njih ali njihovih poslovnih ali zasebnih prostorov ne podvržejo nadzoru, preiskavi in zasegu, da bi pridobile take informacije;
 - (c) ne uporabijo vdorne programske opreme za nadzor na kateri koli fizični ali digitalni napravi, stroju ali orodju, ki jih uporabljajo ponudniki medijskih storitev, njihovo uredniško osebje ali katere koli osebe, ki bi zaradi svojega rednega ali poklicnega odnosa s ponudnikom medijskih storitev ali njegovim uredniškim osebjem lahko imele informacije, ki so povezane z novinarskimi viri ali zaupnimi komunikacijami ali pa bi te lahko identificirale.
4. Z odstopanjem od odstavka 3, točki (a) in (b), tega člena lahko države članice sprejmejo ukrep iz navedenega odstavka pod pogojem, da:
 - (a) je predviden v pravu Unije ali nacionalnem pravu;
 - (b) je v skladu s členom 52(1) Listine in drugim pravom Unije;
 - (c) je za vsak primer posebej utemeljen z nujnim razlogom v javnem interesu in sorazmeren ter
 - (d) ga je predhodno odobril ali – v izjemnih in nujnih primerih – naknadno brez nepotrebnega odlašanja potrdil pravosodni organ ali neodvisen in nepristranski organ odločanja.
5. Z odstopanjem od odstavka 3, točka (c), lahko države članice uporabijo vdorno programsko opremo za nadzor, če ta uporaba:
 - (a) izpolnjuje pogoje, navedene v odstavku 4 in
 - (b) se izvaja za namene preiskave ene od oseb iz odstavka 3, točka (c), za:
 - (i) kazniva dejanja, navedena v členu 2(2) Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ, ki se v zadevni državi članici kaznujejo z zaporno kaznijo ali ukrepom odvzema prostosti z najvišjo zagroženo kaznijo najmanj treh let, ali

- (ii) drugih hudih kaznivih dejanj, ki se v zadevni državi članici kaznujejo z zaporno kaznijo ali ukrepom odvzema prostosti z najvišjo zagroženo kaznijo najmanj petih let, kot je določeno v pravu zadevne države članice.

Države članice ne sprejmejo ukrepa iz odstavka 3, točka (c), kadar bi bil ukrep iz točke (a) ali (b) navedenega odstavka ustrezen in zadosten za pridobitev zahtevanih informacij.

6. Države članice zagotovijo, da nadzorne ukrepe iz odstavka 3, točka (b), in uporabo vdorne programske opreme za nadzor iz točke (c) navedenega odstavka redno pregleduje pravosodni organ ali neodvisen in nepristranski organ odločanja, da se ugotovi, ali so pogoji, ki utemeljujejo njihovo uporabo, še vedno izpolnjeni.

7. Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁶⁾, vključno z v njej določenimi zaščitnimi ukrepi ter s pravico posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, do informacij in dostopa do osebnih podatkov, ki se obdelujejo, se uporablja za vsako obdelavo osebnih podatkov, ki se izvaja v okviru uporabe nadzornih ukrepov iz odstavka 3, točka (b), tega člena ali uporabe vdorne programske opreme za nadzor iz točke (c) navedenega odstavka.

8. Države članice zagotovijo, da imajo ponudniki medijskih storitev, njihovo uredniško osebje ali katere koli osebe, ki bi zaradi svojega rednega ali poklicnega odnosa s ponudnikom medijskih storitev ali njegovim uredniškim osebjem lahko imele informacije, ki so povezane z novinarskimi viri ali zaupnimi komunikacijami ali pa bi te lahko identificirale, pravico do učinkovitega sodnega varstva v skladu s členom 47 Listine v primerih kršitev odstavkov 3 do 7 tega člena.

Države članice neodvisnemu organu ali telesu z ustreznim strokovnim znanjem zaupajo zagotavljanje pomoči osebam iz prvega pododstavka pri uveljavljanju te pravice. Kadar takega organa ali telesa ni, lahko te osebe za pomoč zaprosijo samoregulativni organ ali mehanizem.

9. Spoštujejo se odgovornosti držav članic, kot so določene v PEU in PDEU.

Člen 5

Zaščitni ukrepi za neodvisno delovanje ponudnikov javnih medijskih storitev

1. Države članice zagotovijo, da so ponudniki javnih medijskih storitev uredniško in funkcionalno neodvisni ter svojemu občinstvu nepristransko zagotavljajo raznovrstne informacije in mnenja v skladu s svojo nalogo javne službe, kakor je opredeljena na nacionalni ravni v skladu s Protokolom št. 29.

2. Države članice zagotovijo, da je cilj postopkov imenovanja in razrešitve vodje uprave ali članov upravnega odbora ponudnikov javnih medijskih storitev zagotavljanje neodvisnosti ponudnikov javnih medijskih storitev.

Vodje uprave ali člani upravnega odbora ponudnikov javnih medijskih storitev so imenovani na podlagi preglednih, odprtih, učinkovitih in nediskriminatornih postopkov ter preglednih, objektivnih, nediskriminatornih in sorazmernih meril, ki so vnaprej določena na nacionalni ravni. Trajanje njihovega mandata zadostuje za dejansko neodvisnost ponudnikov javnih medijskih storitev.

Odločitve o razrešitvi vodje uprave ali članov upravnega odbora ponudnikov javnih medijskih storitev pred koncem njihovega mandata se ustrezno utemeljijo, sprejmejo se lahko le v izjemnih primerih, kadar ti ne izpolnjujejo več pogojev za opravljanje svojih nalog v skladu z merili, vnaprej določenimi na nacionalni ravni, pri čemer se zadevne osebe o njih predhodno obvestijo, vanje pa je vključena možnost sodnega nadzora.

3. Države članice zagotovijo, da postopki financiranja za ponudnike javnih medijskih storitev temeljijo na vnaprej določenih preglednih in objektivnih merilih. S temi postopki financiranja se zagotovi, da imajo ponudniki javnih medijskih storitev ustrezna, vzdržna in predvidljiva finančna sredstva, ki ustrezajo izpolnjevanju in zmogljivosti za razvoj v okviru njihovih nalog javne službe. Ta finančna sredstva so tolikšna, da je zagotovljena uredniška neodvisnost ponudnikov javnih medijskih storitev.

⁽²⁶⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

4. Države članice imenujejo enega ali več neodvisnih organov ali teles ali vzpostavijo mehanizme, ki niso pod političnim vplivom vlad, za spremljanje uporabe odstavkov 1, 2 in 3. Rezultati spremljanja se javno objavijo.

Člen 6

Dolžnosti ponudnikov medijskih storitev

1. Ponudniki medijskih storitev prejemnikom svojih storitev omogočijo enostaven in neposreden dostop do najnovejših informacij o:

- (a) svojih firmah in imenih in kontaktnih podatkih;
- (b) imenih svojih neposrednih ali posrednih lastnikov z deleži, ki jim omogočajo vplivanje na poslovanje in strateško odločanje, kar vključuje neposredno ali posredno lastništvo države ali javnega organa ali subjekta;
- (c) imenih svojih dejanskih lastnikov, kakor je opredeljeno v členu 3, točka 6, Direktive (EU) 2015/849;
- (d) skupnem letnem znesku javnih sredstev za državno oglaševanje, ki jim je bil dodeljen, in skupnem letnem znesku prihodkov iz oglaševanja, ki so jih prejeli od javnih organov ali subjektov iz tretjih držav.

2. Države članice nacionalnim regulativnim organom ali telesom ali drugim pristojnim organom ali telesom zaupajo razvoj nacionalnih zbirk podatkov o lastništvu medijev, ki vsebujejo informacije iz odstavka 1.

3. Brez poseganja v nacionalno ustavno pravo, skladno z Listino, ponudniki medijskih storitev, ki zagotavljajo novice in aktualne informativne vsebine, sprejmejo ukrepe, ki se jim zdijo primerni za zagotovitev neodvisnosti uredniških odločitev. Namen takih ukrepov je zlasti:

- (a) zagotoviti, da se uredniške odločitve lahko svobodno sprejemajo v skladu z ustaljeno uredniško usmeritvijo zadevnega ponudnika medijskih storitev; ter
- (b) omogočiti razkritje vsakega dejanskega ali potencialnega nasprotja interesov, ki bi lahko vplivalo na zagotavljanje novic in aktualnih informativnih vsebin.

POGLAVJE III

OKVIR ZA REGULATIVNO SODELOVANJE IN DOBRO DELUJOČ NOTRANJI TRG MEDIJSKIH STORITEV

ODDELEK 1

Neodvisni organi za medije

Člen 7

Nacionalni regulativni organi ali telesa

1. Nacionalni regulativni organi ali telesa zagotovijo, kadar je ustrezno, s posvetovanjem ali usklajevanjem z drugimi ustreznimi organi ali telesi ali, kadar je ustrezno, samoregulativnimi organi v njihovih državah članicah, uporabo tega poglavja.

2. Za nacionalne regulativne organe ali telesa pri izvajanju nalog, ki so jim dodeljene s to uredbo, veljajo zahteve iz člena 30 Direktive 2010/13/EU.

3. Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni regulativni organi ali telesa ustrezne finančne, človeške in tehnične vire za izvajanje svojih nalog na podlagi te uredbe.

4. Kadar je to potrebno za izvajanje njihovih nalog na podlagi te uredbe, države članice zagotovijo, da so nacionalni regulativni organi ali telesa pooblaščen, da od naslednjih oseb zahtevajo, da v razumnem roku predložijo informacije in podatke, ki so sorazmerni in potrebni za izvajanje nalog na podlagi tega poglavja:

- (a) fizičnih oseb ali pravnih oseb, za katere se uporablja to poglavje;
- (b) katerih koli drugih fizičnih ali pravnih oseb, za katere se lahko glede na njihovo trgovsko, poslovno ali poklicno dejavnost razumno domneva, da imajo take informacije in podatke.

ODDELEK 2

Evropski odbor za medijske storitve

Člen 8

Evropski odbor za medijske storitve

1. Ustanovi se Evropski odbor za medijske storitve (v nadaljnjem besedilu: Odbor).
2. Odbor nadomesti in nasledi skupino evropskih regulatorjev za avdiovizualne medijske storitve (skupina ERGA), ustanovljeno s členom 30b Direktive 2010/13/EU.

Člen 9

Neodvisnost Odbora

Odbor pri opravljanju svojih nalog ali izvajanju svojih pooblastil deluje popolnoma neodvisno. Pri opravljanju svojih nalog ali izvajanju svojih pooblastil zlasti ne zahteva ali sprejema navodil od nobene vlade, institucije, osebe ali organa. To ne vpliva na pristojnosti Komisije ali nacionalnih regulativnih organov ali teles v skladu s to uredbo.

Člen 10

Struktura Odbora

1. Odbor sestavljajo predstavniki nacionalnih regulativnih organov ali teles.
2. Vsak član Odbora ima en glas.
3. Odbor odloča z dvotretjinsko večino svojih članov z glasovalno pravico.
4. Kadar ima država članica več kot en nacionalni regulativni organ ali telo, se ti nacionalni regulativni organi ali telesa po potrebi med seboj uskladijo in imenujejo skupnega predstavnika. Skupni predstavnik ima glasovalno pravico.
5. Odbor izmed svojih članov izvoli predsednika in podpredsednika. Mandat predsednika traja eno leto in se lahko enkrat podaljša. Odbor lahko ustanovi usmerjevalno skupino. Odbor zastopa njegov predsednik.
6. Komisija imenuje predstavnika v Odboru. Predstavnik Komisije sodeluje pri posvetovanjih Odbora, vendar nima glasovalne pravice. Predsednik Odbora Komisijo obvešča o dejavnostih Odbora.
7. Odbor lahko v soglasju s Komisijo na svoje seje povabi strokovnjake in stalne opazovalce.
8. Odbor sprejme svoj poslovnik v posvetovanju s Komisijo. Ta poslovnik vključuje ureditve za preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov članov Odbora.

Člen 11

Sekretariat Odbora

1. Odboru pomaga sekretariat. Komisija zagotovi sekretariat, ob upoštevanju potreb, ki jih navede Odbor. Sekretariat ima ustrezna sredstva za opravljanje svojih nalog.
2. Glavna naloga sekretariata je prispevati k neodvisnemu izvajanju nalog Odbora, določenih v tej uredbi in Direktivi 2010/13/EU. Sekretariat deluje izključno po navodilih Odbora, kar zadeva njegove naloge iz te uredbe.
3. Sekretariat zagotavlja upravno in organizacijsko podporo Odboru v zvezi z njegovimi dejavnostmi. Odboru tudi vsebinsko pomaga pri izvajanju njegovih nalog.

Člen 12

Mehanizem posvetovanja

1. Kadar Odbor obravnava zadeve zunaj avdiovizualnega medijskega sektorja, se posvetuje s predstavniki ustreznih medijskih sektorjev, ki delujejo na ravni Unije ali na nacionalni ravni.

2. Odbor v svojem poslovniku določi ureditve za izvedbo posvetovanj iz odstavka 1. Take ureditve po potrebi zagotovijo možnost vključitve več predstavnikov.
3. Kadar je to mogoče, Odbor javno objavi rezultate posvetovanja iz odstavka 1.

Člen 13

Naloge Odbora

1. Brez poseganja v pooblastila, ki so Komisiji podeljena s Pogodbama, Odbor Komisiji svetuje in jo podpira pri zadevah, povezanih z medijskimi storitvami, ki so v pristojnosti Odbora, ter spodbuja dosledno in učinkovito uporabo tega poglavja ter izvajanje Direktive 2010/13/EU po vsej Uniji. Odbor zato:
 - (a) Komisiji zagotavlja tehnično strokovno znanje v zvezi z njeno nalogo zagotavljanja dosledne in učinkovite uporabe tega poglavja ter izvajanja Direktive 2010/13/EU v vseh državah članicah, brez poseganja v naloge nacionalnih regulativnih organov ali teles;
 - (b) spodbuja sodelovanje ter učinkovito izmenjavo informacij, izkušenj in najboljših praks med nacionalnimi regulativnimi organi ali telesi v zvezi z uporabo pravil Unije in nacionalnih pravil, ki se uporabljajo za medijske storitve, vključno s to uredbo in Direktivo 2010/13/EU, zlasti v zvezi s členi 3, 4 in 7 navedene direktive;
 - (c) na prošnjo Komisije poda mnenja o tehničnih in dejanskih vprašanjih, ki se pojavijo v zvezi s členom 2(5c), členom 3(2) in (3), členom 4(4), točka (c), in členom 28a(7) Direktive 2010/13/EU;
 - (d) v posvetovanju s Komisijo pripravi mnenja o:
 - (i) zaprosilih za sodelovanje med nacionalnimi regulativnimi organi ali telesi v skladu s členom 14(5) te uredbe;
 - (ii) zaprosilih za izvršilne ukrepe v primeru nesoglasja med organom ali telesom prosilcem in zaprosenim organom ali telesom, vključno s priporočenimi ukrepi, na podlagi člena 15(3) te uredbe;
 - (iii) nacionalnih ukrepov v zvezi z medijskimi storitvami iz držav zunaj Unije, v skladu s členom 17(2) te uredbe;
 - (e) na zahtevo ponudnika medijskih storitev, s katerim je ponudnik zelo velike spletne platforme sodeloval v dialogu iz člena 18(6) te uredbe, pripravi mnenja o izidu takega dialoga;
 - (f) na lastno pobudo ali na zahtevo Komisije ali na podlagi ustrezno utemeljene in obrazložene zahteve ponudnika medijskih storitev, ki ga posamično in neposredno zadeva, pripravi mnenja o regulativnih ali upravnih ukrepih, ki bi lahko znatno vplivali na delovanje ponudnikov medijskih storitev na notranjem trgu medijskih storitev, v skladu s členom 21(4) te uredbe;
 - (g) pripravi mnenja o osnutkih ocen ali osnutkih mnenj nacionalnih regulativnih organov ali teles v skladu s členom 22(5) te uredbe;
 - (h) na lastno pobudo ali na zahtevo Komisije pripravi mnenja o koncentracijah na medijskem trgu, ki bi verjetno vplivale na delovanje notranjega trga medijskih storitev, v skladu s členom 23(1) te uredbe;
 - (i) pomaga Komisiji pri pripravi smernic v zvezi z:
 - (i) uporabo te uredbe in izvajanjem Direktive 2010/13/EU v skladu s členom 16(2) te uredbe;
 - (ii) elementi iz člena 22(2), točke (a), (b) in (c), te uredbe, v skladu z odstavkom 3 navedenega člena;
 - (iii) uporabo člena 24(1), (2) in (3) te uredbe na podlagi odstavka 4 tega člena;
 - (j) na zahtevo vsaj enega od zadevnih nacionalnih regulativnih organov ali teles posreduje v primeru nesoglasij med nacionalnimi regulativnimi organi ali telesi v skladu s členom 15(3) te uredbe;
 - (k) spodbuja sodelovanje pri harmoniziranih standardih v zvezi z zasnovo naprav ali uporabniških vmesnikov ali digitalnimi signali, ki jih prenašajo take naprave, v skladu s členom 20(5) te uredbe;

- (l) usklajuje ustrezne ukrepe zadevnih nacionalnih regulativnih organov ali teles v zvezi z razširjanjem ali dostopom do vsebin medijskih storitev iz držav zunaj Unije, katerih ciljno občinstvo je v Uniji ali ki dosežejo občinstvo v Uniji, kadar take medijske storitve ogrožajo javno varnost ali pomenijo resno in hudo nevarnost ogrožanja javne varnosti, v skladu s členom 17(1) te uredbe, ter po posvetovanju s Komisijo razvije sklop meril v skladu z odstavkom 4 navedenega člena;
- (m) organizira strukturiran dialog med ponudniki zelo velikih spletnih platform ter predstavniki ponudnikov medijskih storitev in civilne družbe in o rezultatih takega dialoga poroča Komisiji v skladu s členom 19 te uredbe;
- (n) spodbuja izmenjavo dobrih praks v zvezi z uvajanjem sistemov za merjenje občinstva v skladu s členom 24(5) te uredbe;
- (o) izmenjuje izkušnje in najboljše prakse na področju medijske pismenosti, tudi za spodbujanje razvoja in uporabe učinkovitih ukrepov in orodij za krepitev medijske pismenosti;
- (p) pripravi podrobno letno poročilo o svojih dejavnostih in nalogah;

Odbor objavi podrobno letno poročilo iz točke (p) prvega pododstavka. Kadar je predsednik k temu pozvan, to poročilo predstavi Evropskemu parlamentu.

2. Kadar Komisija Odbor zaprosi za nasvet ali mnenja, lahko ob upoštevanju nujnosti zadeve določi rok, razen če je v pravo Unije določeno drugače.

3. Odbor rezultate svojega dela posreduje odboru za stike, ustanovljenemu s členom 29(1) Direktive 2010/13/EU (v nadaljnjem besedilu: odbor za stike).

ODDELEK 3

Regulativno sodelovanje in zbliževanje

Člen 14

Strukturirano sodelovanje

1. Nacionalni regulativni organ ali telo (v nadaljnjem besedilu: organ prosilec) lahko enega ali več drugih nacionalnih regulativnih organov ali teles (v nadaljnjem besedilu: zaproseni organi) kadar koli zaprosi za sodelovanje, vključno z izmenjavo informacij ali medsebojno pomočjo, za dosledno in učinkovito uporabo tega poglavja I ali za izvajanje Direktive 2010/13/EU.

2. Zaposilo za sodelovanje vsebuje vse potrebne informacije, povezane z njim, vključno z namenom in razlogi zaprosila za sodelovanje.

3. Zaprošeni organ lahko obravnavo zaprosila za sodelovanje zavrne le v naslednjih primerih:

(a) če ni pristojen za vsebino zaprosila za sodelovanje ali za zagotovitev vrste sodelovanja, za katero je zaprosen;

(b) če bi se z izvršitvijo zaprosila za sodelovanje kršila ta uredba, Direktiva 2010/13/EU ali drugo pravo Unije ali nacionalno pravo, ki je v skladu s pravom Unije in ki velja za zaproseni organ;

(c) obseg ali vsebina zaprosila za sodelovanje ni ustrezno utemeljena ali je nesorazmerna.

Zaprošeni organ brez nepotrebnega odlašanja navede razloge za morebitno zavrnitev obravnave zaprosila za sodelovanje. Kadar je organ prosilec zavrnil zaprosilo za sodelovanje na podlagi točke (a) prvega pododstavka, kadar je to mogoče, navede pristojni organ.

4. Zaprošeni organ stori vse, kar je v njegovi moči, da brez nepotrebnega odlašanja zaprosilo za sodelovanje obravnava in nanj odgovori ter redno poroča o napredku pri izvrševanju zaprosila.

5. Kadar organ prosilec meni, da zaproseni organ ni zadostno obravnaval njegovega zaprosila za sodelovanje ali odgovoril nanj, o tem brez nepotrebnega odlašanja obvesti zaproseni organ in pojasni razloge za svoje stališče. Kadar organ prosilec in zaproseni organ ne dosežeta dogovora v zvezi z zaprosilom za sodelovanje, lahko kateri koli organ zadevo predloži Odboru. Odbor v skladu z roki, ki jih določi v svojem poslovniku, v posvetovanju s Komisijo izda mnenje o zadevi, vključno s priporočenimi ukrepi. Zadevni organi storijo vse, kar je v njihovi moči, da bi upoštevali mnenje Odbora.

6. Kadar organ prosilec meni, da obstaja resna in huda nevarnost omejevanja svobode opravljanja ali prejemanja medijskih storitev na notranjem trgu ali resna in huda nevarnost ogrožanja javne varnosti, lahko organ prosilec zaprosi zaproseni organ, da zagotovi pospešeno sodelovanje, hkrati pa zagotovi spoštovanje temeljnih pravic, zlasti svobodo izražanja, tudi za namene zagotavljanja učinkovite uporabe nacionalnih ukrepov iz člena 3 Direktive 2010/13/EU. Zaprošeni organ odgovori na zaprosila za pospešeno sodelovanje in stori vse, kar je v njegovi moči, da jih obravnava v 14 koledarskih dneh.

Odstavki 2, 3 in 5 tega člena se smiselno uporabljajo za zaprosila za pospešeno sodelovanje.

7. Odbor v svojem poslovniku določi nadaljnje podrobnosti o postopku strukturiranega sodelovanja iz tega člena.

Člen 15

Zaprosila za izvršitev obveznosti s strani ponudnikov platform za izmenjavo videov

1. Brez poseganja v člen 3 Direktive 2000/31/ES lahko organ prosilec predloži ustrezno utemeljeno zaprosilo zaprosenemu organu, ki je pristojen za vsebino zaprosila, da sprejme potrebne in sorazmerne ukrepe za učinkovito izvrševanje obveznosti, ki so ponudnikom platform za izmenjavo videov naložene na podlagi člena 28b(1), (2) in (3) Direktive 2010/13/EU.

2. Zaprošeni organ brez nepotrebnega odlašanja obvesti organ prosilec o ukrepih, ki jih je sprejel ali jih namerava sprejeti, ali o razlogih za nesprejetje ukrepov na podlagi zaprosila za izvrševanje na podlagi odstavka 1. Odbor v svojem poslovniku določi roke za ta namen.

3. V primeru nesoglasja med organom prosilcem in zaprosenim organom glede sprejetih ali načrtovanih ukrepov, oziroma glede neukrepanja po zaprosilu za izvrševanje na podlagi odstavka 1, lahko kateri koli od teh organov zadevo predloži Odboru v mediacijo, da bi našli sporazumno rešitev.

Kadar z mediacijo v Odboru ni dosežena sporazumna rešitev, lahko organ prosilec ali zaproseni organ Odbor zaprosi za izdajo mnenja o zadevi. Odbor v svojem mnenju oceni, ali je bilo zaprosilo za izvrševanje na podlagi odstavka 1 zadostno obravnavano. Kadar Odbor meni, da zaproseni organ takega zaprosila za izvrševanje ni zadostno obravnaval, priporoči ukrepe za obravnavo zaprosila. Odbor v posvetovanju s Komisijo izda svoje mnenje brez nepotrebnega odlašanja.

4. Zaprošeni organ po prejetju mnenja iz odstavka 3, drugi pododstavek brez nepotrebnega odlašanja in v rokih, ki jih določi Odbor v svojem poslovniku, obvesti Odbor, Komisijo in organ prosilec o ukrepih, sprejetih ali načrtovanih v zvezi z mnenjem.

Člen 16

Smernice o zadevah s področja regulacije medijev

1. Odbor spodbuja izmenjavo najboljših praks med nacionalnimi regulativnimi organi ali telesi v zvezi z regulativnimi, tehničnimi ali praktičnimi vidiki, pomembnimi za dosledno in učinkovito uporabo tega poglavja in izvajanje Direktive 2010/13/EU, pri čemer se po potrebi posvetuje z deležniki.

2. Kadar Komisija izda smernice v zvezi z uporabo te uredbe ali izvajanjem Direktive 2010/13/EU, ji Odbor pomaga z zagotovitvijo strokovnega znanja o regulativnih, tehničnih ali praktičnih vidikih, zlasti glede:

(a) ustrezne postavitve avdiovizualnih medijskih storitev splošnega interesa v ospredje na podlagi člena 7a Direktive 2010/13/EU;

(b) omogočanja dostopa do informacij o lastniški strukturi ponudnikov medijskih storitev, kot je določeno v členu 5(2) Direktive 2010/13/EU in členu 6(1) te uredbe.

Kadar Komisija izda smernice v zvezi z izvajanjem Direktive 2010/13/EU, se posvetuje z odborom za stike.

3. Kadar Komisija izda mnenje o zadevi, povezani z uporabo te uredbe ali izvajanjem Direktive 2010/13/EU, ji Odbor pri tem pomaga.

Člen 17

Usklajevanje ukrepov v zvezi z medijskimi storitvi iz držav zunaj Unije

1. Brez poseganja v člen 3 Direktive 2010/13/EU Odbor na zahtevo nacionalnih regulativnih organov ali teles iz vsaj dveh držav članic usklajuje ustrezne ukrepe zadevnih nacionalnih regulativnih organov ali teles v zvezi z razširjanjem ali dostopom do medijskih storitev, ki izvirajo zunaj Unije ali jih zagotavljajo ponudniki medijskih storitev s sedežem zunaj Unije, ki so, ne glede na način distribucije ali dostopa, usmerjeni na občinstvo v Uniji ali ga dosežejo, kadar, med drugim zaradi nadzora, ki ga lahko izvajajo tretje države nad njimi, take medijske storitve ogrožajo javno varnost ali pomenijo resno in hudo nevarnost ogrožanja javne varnosti.
2. Odbor lahko v posvetovanju s Komisijo izda mnenja o ustreznih nacionalnih ukrepih iz odstavka 1. Brez poseganja v njihovo pristojnost na podlagi nacionalnega prava zadevni pristojni nacionalni organi, vključno z nacionalnimi regulativnimi organi ali telesi, storijo vse, kar je v njihovi moči, da upoštevajo mnenja Odbora.
3. Države članice zagotovijo, da se zadevnim nacionalnim regulativnim organom ali telesom ne prepreči, da pri odločanju o sprejetju ukrepov proti ponudniku medijskih storitev iz odstavka 1 upoštevajo mnenje, ki ga izda Odbor na podlagi odstavka 2.
4. Odbor po posvetovanju s Komisijo oblikuje sklop meril, ki jih nacionalni regulativni organi ali telesa uporabljajo pri izvajanju svojih regulativnih pooblastil v zvezi s ponudniki medijskih storitev iz odstavka 1. Nacionalni regulativni organi ali telesa storijo vse, kar je v njihovi moči, da bi upoštevali ta merila.

ODDELEK 4

Zagotavljanje medijskih storitev in dostop do njih v digitalnem okolju

Člen 18

Vsebine ponudnikov medijskih storitev na zelo velikih spletnih platformah

1. Ponudniki zelo velikih spletnih platform zagotavljajo funkcijo, ki prejemnikom njihovih storitev omogoča, da:
 - (a) izjavijo, da so ponudniki medijskih storitev;
 - (b) izjavijo, da spoštujejo člen 6(1);
 - (c) izjavijo, da so uredniško neodvisni od držav članic, političnih strank, tretjih držav in subjektov, ki jih nadzorujejo ali financirajo tretje države;
 - (d) izjavijo, da zanje veljajo regulativne zahteve za izvajanje uredniške odgovornosti v eni ali več državah članicah in nadzor, ki ga izvaja pristojni nacionalni regulativni organ ali telo, ali da uporabljajo koregulativni ali samoregulativni mehanizem, ki ureja uredniške standarde, ki je splošno priznan in sprejet v zadevnem medijskem sektorju v eni ali več državah članicah;
 - (e) izjavijo, da ne zagotavljajo vsebin, ki jih ustvarijo sistemi umetne inteligence, ne da bi se nad njimi izvajal človeški pregled ali uredniški nadzor;
 - (f) navedejo svoje pravno ime in kontaktne podatke, vključno z elektronskim naslovom, prek katerih lahko ponudnik zelo velike spletne platforme hitro in neposredno komunicira z njimi, ter
 - (g) navedejo kontaktne podatke ustreznih nacionalnih regulativnih organov ali teles ali predstavnikov koregulativnih ali samoregulativnih mehanizmov iz točke (d).

V primeru razumnega dvoma o skladnosti ponudnika medijskih storitev s točko (d) prvega pododstavka ponudnik zelo velike spletne platforme v zvezi s tem zaprosi za potrditev zadevnega nacionalnega regulativnega organa ali telesa ali ustreznega koregulativnega ali samoregulativnega mehanizma.

2. Ponudniki zelo velikih spletnih platform zagotovijo, da so informacije, podane na podlagi odstavka 1, razen informacij iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (f), javno in zlahka dostopne na njihovem spletnem vmesniku.
3. Ponudniki zelo velikih spletnih platform potrdijo prejem izjav, predloženih na podlagi odstavka 1, in navedejo svoje kontaktne podatke, vključno z elektronskim naslovom, prek katerega lahko ponudnik medijskih storitev z njimi neposredno in hitro komunicira.

Ponudniki zelo velikih spletnih platform brez nepotrebne odlašanja navedejo ali sprejmejo izjavo, predložene na podlagi odstavka 1.

4. Kadar namerava ponudnik zelo velike spletne platforme sprejeti odločitev o začasni onemogočitvi zagotavljanja svojih spletnih posredniških storitev v zvezi z vsebinami, ki jih zagotavlja ponudnik medijskih storitev, ki je predložil izjavo na podlagi odstavka 1 tega člena, ali o omejitvi vidnosti takih vsebin, ker je taka vsebina nezdružljiva s pogoji uporabe storitev, preden začne učinkovati taka odločitev o začasni onemogočitvi ali omejitvi vidnosti:

- (a) zadevnemu ponudniku medijske storitve sporoči obrazložitev razlogov iz člena 4(1) Uredbe (EU) 2019/1150 in člena 17 Uredbe (EU) 2022/2065 za odločitev, da začasno onemogoči ali omeji vidnost, ki jo namerava sprejeti, ter
- (b) ponudniku medijskih storitev omogoči, da na to obrazložitev razlogov odločitve iz točke (a) prvega pododstavka tega odstavka odgovori v 24 urah po prejemu ali v primeru krize iz člena 36(2) Uredbe (EU) 2022/2065 v krajšem roku, ki ponudniku medijskih storitev omogoča dovolj časa za smiseln odgovor.

Kadar ponudnik zelo velike spletne platforme na podlagi odgovora iz točke (b) prvega pododstavka ali spriče odsotnosti odgovora sprejme odločitev, da začasno onemogoči ali omeji vidnost zadevne vsebine, o tem brez nepotrebne odlašanja obvesti zadevnega ponudnika medijskih storitev.

Ta odstavek se ne uporablja, kadar ponudniki zelo velikih spletnih platform začasno onemogočijo zagotavljanje svojih storitev v zvezi z vsebino ponudnika medijskih storitev ali omejijo vidnost takih vsebin v skladu s svojimi obveznostmi na podlagi členov 28, 34 in 35 Uredbe (EU) 2022/2065 ter členom 28b Direktive 2010/13/EU ali obveznostmi v zvezi z nezakonitimi vsebinami na podlagi prava Unije.

5. Ponudniki zelo velikih spletnih platform sprejmejo vse potrebne tehnične in organizacijske ukrepe za zagotovitev, da se pritožbe predložene s strani ponudnikov medijskih storitev na podlagi člena 11 Uredbe (EU) 2019/1150 ali člena 20 Uredbe (EU) 2022/2065 obravnavajo in se o njih odloči prednostno in brez nepotrebne odlašanja. Ponudnika medijskih storitev lahko v notranjem pritožbenem postopku iz navedenih členov zastopa organ.

6. Kadar ponudnik medijske storitve, ki je predložil izjavo na podlagi odstavka 1, meni, da je ponudnik zelo velike spletne platforme večkrat brez zadostnih razlogov omejil ali začasno onemogočil zagotavljanje svojih storitev v zvezi z vsebinami, ki jih zagotavlja ponudnik medijske storitve, ponudnik zelo velike spletne platforme z njim na njegovo zahtevo v dobri veri vzpostavi smiseln in učinkovit dialog, da bi v razumnem roku našla sporazumno rešitev za odpravo neupravičenih omejitev ali začasnih onemogočitev in njihovo preprečitev v prihodnje. Ponudnik medijskih storitev lahko o izidu takega dialoga in njegovih podrobnostih uradno obvesti Odbor in Komisijo. Ponudnik medijskih storitev lahko zahteva, da Odbor izda mnenje o izidu takšnega dialoga, po potrebi vključno s priporočenimi ukrepi za ponudnika zelo velike spletne platforme. Odbor o svojem mnenju obvesti Komisijo.

7. Kadar ponudnik zelo velike spletne platforme zavrne ali razveljavi izjavo ponudnika medijskih storitev, predloženo na podlagi odstavka 1 tega člena, ali kadar po dialogu na podlagi odstavka 6 tega člena ni bila najdena sporazumna rešitev, lahko zadevni ponudnik medijskih storitev uporabi mediacijo na podlagi člena 12 Uredbe (EU) 2019/1150 ali izvensodno reševanje sporov na podlagi člena 21 Uredbe (EU) 2022/2065. Zadevni ponudnik medijskih storitev lahko o izidu uporabe mediacije ali izvensodnega reševanja sporov uradno obvesti Odbor.

8. Ponudniki zelo velikih spletnih platform vsako leto javno objavijo natančne informacije o:

- (a) številu primerov, v katerih so uvedli kakršno koli omejitev ali začasno onemogočitev z obrazložitvijo, da vsebine, ki jih zagotavlja ponudnik medijskih storitev, ki je predložil izjavo na podlagi odstavka 1, niso združljive z njihovimi pogoji uporabe storitev;
- (b) razlogih za uvedbo takih omejitev ali začasnih onemogočitev, vključno s posebnimi klavzulami v njihovih pogojih uporabe storitev, s katerimi se je vsebina ponudnikov medijskih storitev štela za združljivo;
- (c) številu dialogov, v katerih je sodeloval s ponudniki medijskih storitev na podlagi odstavka 6;
- (d) številu primerov, v katerih so zavrnil izjave, ki jih je ponudnik medijskih storitev predložil na podlagi odstavka 1, in razlogih za zavrnitev;

(e) številu primerov, v katerih so razveljavili izjavo, ki jo je ponudnik medijskih storitev predložil na podlagi odstavka 1, in razlogih za razveljavitev.

9. Da bi se olajšalo dosledno in učinkovito izvajanje tega člena, Komisija izda smernice za olajšanje učinkovitega izvajanja funkcije iz odstavka 1.

Člen 19

Strukturiran dialog

1. Odbor redno organizira strukturiran dialog med ponudniki zelo velikih spletnih platform, predstavniki ponudnikov medijskih storitev in predstavniki civilne družbe, da bi:

- (a) razpravljali o izkušnjah in dobrih praksah pri uporabi člena 18, tudi v zvezi z delovanjem zelo velikih spletnih platform in njihovimi postopki za moderiranje vsebin, ki jih zagotavljajo ponudniki medijskih storitev;
- (b) spodbujali dostop do raznolikih ponudb neodvisnih medijev na zelo velikih spletnih platformah in
- (c) spremljali upoštevanje samoregulativnih pobud, namenjenih zaščiti družbe pred škodljivimi vsebinami, vključno z dezinformacijami ter tujim manipuliranjem z informacijami in vmešavanjem.

2. Odbor o rezultatih strukturiranega dialoga iz odstavka 1 poroča Komisiji. Kadar je to mogoče, Odbor javno objavi rezultate strukturiranega dialoga.

Člen 20

Pravica do prilagajanja ponudbe medijev

1. Uporabniki imajo pravico, da enostavno spremenijo konfiguracijo, vključno s privzetimi nastavitvami, katere koli naprave ali uporabniškega vmesnika, ki nadzoruje ali upravlja dostop do medijskih storitev, ki zagotavljajo programe, in njihovo uporabo, da bi ponudbo medijev prilagodili glede na svoje interese ali preference v skladu s pravom Unije. Ta odstavek ne vpliva na nacionalne ukrepe za izvajanje členov 7a ali 7b Direktive 2010/13/EU.

2. Izdelovalci, razvijalci in uvozniki pri dajanju naprav in uporabniških vmesnikov iz odstavka 1 na trg zagotovijo, da takšne naprave in uporabniški vmesniki vključujejo funkcijo, ki uporabnikom omogoča, da svobodno in enostavno kadar koli spremenijo konfiguracijo, vključno s privzetimi nastavitvami za nadzor ali upravljanje dostopa do ponujenih medijskih storitev in njihove uporabe.

3. Izdelovalci, razvijalci in uvozniki naprav in uporabniških vmesnikov iz odstavka 1 zagotovijo, da je vizualna identiteta ponudnikov medijskih storitev, do storitev katerih njihove naprave in uporabniški vmesniki omogočajo dostop, uporabnikom dosledno in jasno vidna.

4. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da izdelovalci, razvijalci in uvozniki naprav ali uporabniških vmesnikov iz odstavka 1 ravnaajo v skladu z odstavkoma 2 in 3.

5. Odbor spodbuja sodelovanje med ponudniki medijskih storitev, organi za standardizacijo ali katerimi koli drugimi ustreznimi deležniki, da bi spodbudili razvoj harmoniziranih standardov v zvezi z zasnovo naprav ali uporabniških vmesnikov iz odstavka 1 ali z digitalnimi signali, ki jih prenašajo take naprave.

ODDELEK 5

Zahteve za ukrepe in postopke za zagotovitev dobro delujočega medijskega trga

Člen 21

Nacionalni ukrepi, ki vplivajo na ponudnike medijskih storitev

1. Zakonodajni, regulativni ali upravni ukrepi, ki jih sprejme država članica in ki bi lahko vplivali na pluralnost medijev ali uredniško neodvisnost ponudnikov medijskih storitev, ki delujejo na notranjem trgu, so ustrezno utemeljeni in sorazmerni. Taki ukrepi so obrazloženi, pregledni, objektivni in nediskriminatorni.

2. Za vsak nacionalni postopek, ki se uporablja za sprejetje upravnega ukrepa iz odstavka 1, veljajo vnaprej določeni roki. Taki postopki se izvedejo brez nepotrebnega odlašanja.

3. Vsak ponudnik medijskih storitev, za katerega velja regulativni ali upravni ukrep iz odstavka 1, ki ga posamično in neposredno zadeva, ima pravico, da zoper zadevni ukrep vložijo pritožbo pri pritožbenem organu. Navedeni organ, ki je lahko sodišče, je neodvisen od strank v postopku in od vseh zunanjih vmešavanj ali političnih pritiskov, ki bi lahko ogrozili njegovo neodvisno presojo zadev, ki so mu predložene. Ima ustrezno strokovno znanje, da lahko učinkovito in pravočasno izvaja svoje naloge.

4. Kadar je verjetno, da bo regulativni ali upravni ukrep iz odstavka 1 znatno vplival na delovanje ponudnikov medijskih storitev na notranjem trgu, Odbor na lastno pobudo ali na zahtevo Komisije ali na ustrezno utemeljeno in obrazloženo zahtevo ponudnika medijskih storitev, na katerega tak ukrep posamično in neposredno vpliva, pripravi mnenje o ukrepu. Komisija lahko brez poseganja v svoje pristojnosti na podlagi Pogodb o zadevi izda svoje mnenje. Odbor in Komisija svoji mnenji javno objavita.

5. Za namene priprave mnenja na podlagi odstavka 4 lahko Odbor in, kadar je ustrezno, Komisija zahtevata ustrezne informacije od nacionalnega organa ali telesa, ki je sprejel regulativni ali upravni ukrep iz odstavka 1, ki posamično in neposredno vpliva na ponudnika medijskih storitev. Zadevni nacionalni organ ali telo te informacije zagotovi brez nepotrebnega odlašanja v elektronski obliki.

Člen 22

Ocena koncentracij na medijskem trgu

1. Države članice v nacionalnem pravu določijo materialna in postopkovna pravila, ki omogočajo oceno koncentracij na medijskem trgu, ki bi lahko bistveno vplivale na pluralnost medijev in uredniško neodvisnost. Navedena pravila:

- (a) so pregledna, objektivna, sorazmerna in nediskriminatorna;
- (b) zahtevajo, da stranke, vključene v tako koncentracijo na medijskem trgu, vnaprej prijavijo koncentracijo ustreznim nacionalnim organom ali telesom ali takim organom ali telesom zagotovijo ustrezna pooblastila, da od teh strank pridobijo informacije, ki so potrebne za oceno koncentracije;
- (c) imenujejo nacionalne regulativne organe ali telesa kot odgovorne za oceno ali zagotovijo, da vsebinsko sodelujejo pri oceni;
- (d) vnaprej določajo objektivna, nediskriminatorna in sorazmerna merila za prijavitev takšnih koncentracij na medijskem trgu in za oceno vpliva na pluralnost medijev in uredniško neodvisnost ter
- (e) vnaprej navedejo časovne okvire za dokončanje takih ocen.

Ocena koncentracije na medijskem trgu iz tega odstavka se razlikuje od ocen v okviru konkurenčnega prava Unije in nacionalnega konkurenčnega prava, vključno s tistimi, ki so določene v pravilih o nadzoru nad združitvami. Ne posega v člen 21(4) Uredbe (ES) št. 139/2004, kadar je ustrezno.

2. Pri oceni koncentracije na medijskem trgu iz odstavka 1 se upoštevajo naslednji elementi:

- (a) pričakovani vpliv koncentracije na medijskem trgu na pluralnost medijev, vključno z njenimi učinki na oblikovanje javnega mnenja in raznolikost medijskih storitev in medijske ponudbe na trgu, ob upoštevanju spletnega okolja in interesov strank, njihovih povezav ali dejavnosti v drugih medijskih ali nemedijskih podjetjih;
- (b) zaščitni ukrepi za uredniško neodvisnost, vključno z ukrepi, ki so jih ponudniki medijskih storitev sprejeli za zagotovitev neodvisnosti uredniških odločitev;
- (c) ali bi brez koncentracije stranka, vključena v koncentracijo na medijskem trgu ostala ekonomsko vzdržna in ali obstajajo še druge možnosti za zagotovitev njune gospodarske vzdržnosti;
- (d) po potrebi ugotovitve iz letnega poročila Komisije o stanju pravne države, kar zadeva pluralnost in svobodo medijev, in
- (e) kadar je ustrezno, zaveze, ki jih lahko ponudi katera koli stranka, vključena v koncentracijo na medijskem trgu, za zaščito pluralnosti medijev in uredniške neodvisnosti.

3. Komisija ob pomoči Odbora izda smernice o elementih iz odstavka 2, točke (a), (b) in (c).
4. Kadar je verjetno, da bo koncentracija na medijskem trgu vplivala na delovanje notranjega trga medijskih storitev, se zadevni nacionalni regulativni organ ali telo vnaprej posvetuje z Odborom o osnutku ocene ali osnutku mnenja.
5. Odbor v rokih, ki jih določi v svojem poslovniku, pripravi mnenje o osnutku ocene ali osnutku mnenja iz odstavka 4, ki se posvetuje, pri čemer upošteva elemente iz odstavka 2, ter to mnenje posreduje zadevnemu nacionalnemu regulativnemu organu ali telesu in Komisiji.
6. Nacionalni regulativni organ ali telo iz odstavka 4 v največji možni meri upošteva mnenje iz odstavka 5. Kadar nacionalni regulativni organ mnenja v celoti ali delno ne upošteva, Odboru in Komisiji v rokih, ki jih določi Odbor v svojem poslovniku, predloži obrazloženo utemeljitev, v kateri pojasni svoje stališče.

Člen 23

Mnenja o koncentracijah na medijskem trgu

1. Če ni ocene ali posvetovanja na podlagi člena 22, Odbor na lastno pobudo ali na zahtevo Komisije pripravi mnenje o vplivu koncentracije na medijskem trgu na pluralnost medijev in uredniško neodvisnost, kadar bi koncentracija na medijskem trgu verjetno vplivala na delovanje notranjega trga medijskih storitev. Odbor svoje mnenje utemelji na elementih iz člena 22(2). Komisijo opozori na takšne koncentracije.
2. Komisija lahko brez poseganja v svoje pristojnosti na podlagi Pogodb o zadevi izda svoje mnenje.
3. Odbor in Komisija svoji mnenji iz tega člena javno objavita.

ODDELEK 6

Pregledna in pravična porazdelitev gospodarskih virov

Člen 24

Merjenje občinstva

1. Ponudniki sistemov za merjenje občinstva zagotovijo, da so njihovi sistemi za merjenje občinstva in metodologija, ki jih ti uporabljajo, skladni z načeli preglednosti, nepristranskosti, vključenosti, sorazmernosti, nediskriminacije, primerljivosti in preverljivosti.
2. Brez poseganja v varovanje poslovnih skrivnosti podjetij, kot je opredeljeno v členu 2, točka 1, Direktive (EU) 2016/943, ponudniki lastniških sistemov za merjenje občinstva ponudnikom medijskih storitev in oglaševalcem ter tretjim osebam, ki jih pooblastijo ponudniki medijskih storitev in oglaševalci, brez nepotrebnega odlašanja in brezplačno zagotovijo točne, podrobne, celovite, razumljive in posodobljene informacije o metodologiji, ki jo uporabljajo njihovi sistemi za merjenje občinstva.

Ponudniki lastniških sistemov za merjenje občinstva zagotovijo, da se metodologija, ki jo uporabljajo njihovi sistemi za merjenje občinstva, in način njene uporabe enkrat letno neodvisno revidirata. Ponudnik lastniškega sistema za merjenje občinstva vsakemu ponudniku medijskih storitev na zahtevo zagotovi informacije o rezultatih merjenja občinstva, vključno z nezbirnimi podatki, ki se nanašajo na medijske vsebine in medijske storitve ponudnika medijskih storitev.

Ta odstavek ne vpliva na pravila Unije o varstvu podatkov in zasebnosti.

3. Nacionalni regulativni organi ali telesa spodbujajo ponudnike sistemov za merjenje občinstva, da skupaj s ponudniki medijskih storitev, ponudniki spletnih platform, njihovimi predstavniškimi organizacijami in vsemi drugimi zainteresiranimi stranmi pripravijo kodekse ravnanja, ali pa ponudnike sistemov za merjenje občinstva spodbujajo, da ravnajo v skladu s kodeksi ravnanja, o katerih so se skupno dogovorili in jih splošno sprejeli ponudniki medijskih storitev, njihove predstavniške organizacije in vse druge zainteresirane strani.

Kodeksi ravnanja iz prvega pododstavka tega odstavka so namenjeni spodbujanju rednega, neodvisnega in preglednega spremljanja učinkovitega doseganja njihovih ciljev in skladnosti z načeli iz odstavka 1, tudi z neodvisnimi in preglednimi revizijami.

4. Komisija lahko ob pomoči Odbora izda smernice o praktični uporabi odstavkov 1, 2 in 3, pri čemer po potrebi upošteva kodekse ravnanja iz odstavka 3.

5. Odbor spodbuja izmenjavo najboljših praks pri uvajanju sistemov za merjenje občinstva z rednim dialogom med predstavniki nacionalnih regulativnih organov ali teles, predstavniki ponudnikov sistemov za merjenje občinstva, predstavniki ponudnikov medijskih storitev, predstavniki ponudnikov spletnih platform in drugimi zainteresiranimi stranmi.

Člen 25

Dodeljevanje javnih sredstev za državno oglaševanje in javna naročila blaga ali storitev

1. Javna sredstva ali kakršna koli druga nadomestila ali koristi, ki jih javni organi ali subjekti neposredno ali posredno dajo na voljo ponudnikom medijskih storitev ali ponudnikom spletnih platform za državno oglaševanje ali pogodb o javnih naročilih blaga ali storitev, sklenjenih s ponudniki medijskih storitev ali ponudniki spletnih platform, se dodelijo v skladu s preglednimi, objektivnimi, sorazmernimi in nediskriminatornimi merili, ki so vnaprej javno dostopna z elektronskimi in uporabniku prijaznimi sredstvi, ter na podlagi odprtih, sorazmernih in nediskriminatornih postopkov.

Države članice si prizadevajo zagotoviti, da se skupni letni javni izdatki, dodeljeni za državno oglaševanje, porazdelijo med mnogo raznovrstnih ponudnikov medijskih storitev, ki so zastopani na trgu, ob upoštevanju nacionalnih in lokalnih posebnosti zadevnih medijskih trgov.

Ta člen ne vpliva na dodeljevanje pogodb o javnih naročilih in koncesijskih pogodb na podlagi pravili Unije o javnih naročilih ali na uporabo pravil Unije o državni pomoči.

2. Javni organi ali subjekti vsako leto prek elektronskih in uporabniku prijaznih sredstev objavijo informacije o svojih javnih izdatkih za državno oglaševanje. Te informacije vključujejo vsaj naslednje:

- (a) pravna imena ponudnikov medijskih storitev ali ponudnikov spletnih platform, pri katerih so bile kupljene storitve;
- (b) po potrebi pravna imena poslovnih skupin, katerih del so vsi ponudniki medijskih storitev ali ponudniki spletnih platform iz točke (a) ter
- (c) skupni letni porabljeni znesek in porabljene letne zneske na posameznega ponudnika medijskih storitev ali ponudnika spletne platforme.

Države članice lahko iz obveznosti na podlagi točke (b) prvega pododstavka izvzamejo podnacionalne uprave teritorialnih enot z manj kot 100 000 prebivalci in subjekte, ki jih take podnacionalne oblasti neposredno ali posredno nadzorujejo.

3. Nacionalni regulativni organi ali telesa ali drugi pristojni neodvisni organi ali telesa v državah članicah spremljajo dodeljevanje državnih oglaševalskih sredstev ponudnikom medijskih storitev in ponudnikom spletnih platform ter o tem letno poročajo na podlagi informacij, navedenih v odstavku 2. Ta letna poročila so zlahka dostopna javnosti.

Za oceno popolnosti informacij o državnih oglaševalskih sredstvih, zagotovljenih na podlagi odstavka 2, lahko nacionalni regulativni organi ali telesa ali drugi pristojni neodvisni organi ali telesa v državah članicah od teh javnih organov ali subjektov iz prvega pododstavka odstavka 2, zahtevajo dodatne informacije, vključno z natančnejšimi informacijami o uporabi meril in postopkov iz odstavka 1.

Kadar spremljanje, ocenjevanje in poročanje izvajajo drugi pristojni neodvisni organi ali telesa v državah članicah, o tem ustrezno obveščajo nacionalne regulativne organe ali telesa.

POGLAVJE IV

KONČNE DOLOČBE

Člen 26

Spremljanje

1. Komisija zagotovi, da se notranji trg medijskih storitev, vključno s tveganji za njegovo delovanje in napredkom pri njegovem delovanju, neodvisno in stalno spremlja (v nadaljnjem besedilu: spremljanje). O ugotovitvah spremljanja se posvetuje z Odborom in ugotovitve se predstavijo in obravnavajo z odborom za stike.

2. Komisija v posvetovanju z Odborom opredeli ključne kazalnike uspešnosti, metodološke zaščitne ukrepe za zaščito objektivnosti in merila za izbor raziskovalcev za spremljanje.
3. Spremljanje vključuje:
 - (a) podrobno analizo medijskih trgov v vseh državah članicah, med drugim glede stopnje koncentracije medijev ter tveganj za tuje manipuliranje z informacijami in vmešavanje;
 - (b) pregled in v prihodnost usmerjeno oceno delovanja notranjega trga medijskih storitev kot celote, tudi kar zadeva učinek spletnih platform;
 - (c) pregled tveganj za pluralnost medijev in uredniško neodvisnost ponudnikov medijskih storitev, kadar bi ta lahko vplivala na delovanje notranjega trga;
 - (d) pregled ukrepov, ki so jih ponudniki medijskih storitev sprejeli za zagotovitev neodvisnosti uredniških odločitev;
 - (e) podroben pregled okvirov in praks za dodeljevanje javnih sredstev za državno oglaševanje.
4. Spremljanje se izvaja letno. Rezultati spremljanja, vključno z metodologijo in podatki, ki se za to uporabijo, so javno dostopni in vsako leto predstavljeni Evropskemu parlamentu.

Člen 27

Ocenjevanje in poročanje

1. Komisija 8. avgusta 2028, nato pa vsaka štiri leta oceni to uredbo ter o tem poroča Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.
2. Komisija pri prvi taki oceni iz odstavka 1 tega člena preuči zlasti učinkovitost delovanja sekretariata Odbora iz člena 11, vključno z ustreznostjo virov za opravljanje njegovih nalog.
3. Države članice in Odbor Komisiji za namene odstavka 1 in na njeno zahtevo pošljejo ustrezne informacije.
4. Komisija pri izvajanju ocen iz odstavka 1 tega člena upošteva:
 - (a) stališča in ugotovitve Evropskega parlamenta, Sveta in drugih ustreznih organov ali virov;
 - (b) rezultate zadevnih razprav, ki so potekale v ustreznih forumih;
 - (c) zadevne dokumente, ki jih je izdal Odbor;
 - (d) ugotovitve spremljanja iz člena 26.
5. Poročilu iz odstavka 1 se lahko, kadar je ustrezno, priloži predlog spremembe te uredbe.

Člen 28

Spremembe Direktive 2010/13/EU

Direktiva 2010/13/EU se spremeni:

- (1) člen 30b se črta;
- (2) sklici na člen 30b Direktive 2010/13/EU se razumejo kot sklici na člen 13(1), točka (c), te uredbe.

Člen 29

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba se uporablja od 8. avgusta 2025. Vendar se:

- (a) člen 3 uporablja od 8. novembra 2024;

- (b) člen 4(1) in (2), člen 6(3) ter členi 7 do 13 in 28 uporabljajo od 8. februarja 2025;
- (c) členi 14 do 17 uporabljajo od 8. maja 2025;
- (d) člen 20 uporablja od 8. maja 2027.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 11. aprila 2024

Za Evropski parlament
predsednica
R. METSOLA

Za Svet
predsednik
B. DALLE